

MARIATÁL

Spravodaj obce Marianka | 1/2020

**Mobilná aplikácia
„Marianka“
sa ujala.**

Strana 2.

**Rekonštrukcia
Bystrickej začne
v polovici februára
2021**

Strana 3.

**Tunel D4
pri Marianke:
Pomôže alebo
uškodí?**

Strana 5.

**Nové multifunkčné
a detské ihrisko.
Nová kuchyňa
pri ZŠ a MŠ.**

Strana 7.

**Medailón o obci
Marianka
v Rádiu Regina
Západ.**

Strana 8.

**Ako ďalej s odpadmi?
Prechádzame
na 2 týždenný zvoz.**

Strana 12.

*Všetko nejlepší,
veľa zdravia
do Nového roku 2021*

VÁŽENÍ MARIANČANIA,

Máme za sebou rok a udalosti, ktoré významne ovplyvnili náš každodenný život. Pandémia COVID-19 priniesla do našich životov veľkú zmenu.

Ďalšie zmeny, ktoré nevrátne ovplyvnia život v našej obci je výstavba tunela D4 a hustá výstavba domov bez občianskej vybavenosti, ktorej dôsledky vidíme už aj dnes.

Výstavba tunela D4 Marianke pozitívne zmeny neprinesie. Preto sme začiatkom tohto roka reagovali na predložený návrh EIA (hodnotenie vplyvov na životné prostredie). Poukázali sme na riziká výstavby, slabé stránky EIA a sformulovali faktické pripomienky, aby nás výstavba zasiahla čo najmenej. Viac detailov nájdete v ďalšom článku. Chcel by som oceniť veľký záujem verejnosti. Na verejnom prerokovaní v Marianke sa zúčastnilo niekoľko násobne viac ľudí ako v Bratislave, či Stupave. Dokázali sme sa za spoločnú vec spojiť. Veľa ľudí, vrátane odborníkov, dobrovoľne prispelo k pripomienkam, ktoré sme zaslali Ministerstvu životného prostredia.

V oblasti hustej developerskej výstavby v Marianke, ktorá je podľa nás v rozpore s územným plánom, sa nepodarilo nájsť s developermi spoločnú reč. V poslednom čase sme svedkami aj nejednotných stanovísk poslancov voči developerom a ich výstavbe. To výrazne oslabilo vyjednávaciu pozíciu obce a poškodilo jej záujmy.

Hustá výstavba, aká sa diala, sa už prejavuje. Chýbajú miesta v škôlke a škole. Nemáme ako zabezpečiť rozšírenie ich kapacít, vybudovanie ďalších športovísk, oddychových zón, odpadové hospodárstvo, rozšírenie cintorína. Pokračovanie v hustej výstavbe, problémy obce ďalej zhorší.

Vzhľadom na malosť a zastavanosť katastra Marianky je nereálne tieto základné funkcie obce zabezpečiť. Je to najmä z dôvodu absencie obecných pozemkov, resp. pozemkov, ktoré by boli na uvedený rozvoj vhodné. Niekedy chýba cesta, inokedy siete.

Spolupráca s partnermi sa v Marianke hľadá ťažko. Preto ma mrzí, že v lete, keď už boli s cirkvami od-

súhlasené zmluvy o spolupráci, nezískali zaslúženú podporu väčšiny poslancov, napriek ich zjavnej výhodnosti a podpore verejnosti.

Ani jeden z horeuvedených problémov nie je tak dôležitý ako dobré medziludské vzťahy, tolerancia, vzájomná úcta a akceptovanie odlišného názoru.

V každom prípade, chcem v tomto ťažkom roku poďakovať pracovníckam na obecnom úrade, učiteľskému zboru v základnej škole, kde museli prejsť na jar na dištančný spôsob výučby, kolektívu materskej školy a kuchyne, pani upratovačkám, kde COVID priniesol veľa dodatočných opatrení.

Milí Mariančania,

na záver Vám prajem, aby sme našli ochotu vzájomne spolupracovať na vytváraní príjemnejšej atmosféry a lepších medziludských vzťahov a zjednotili sa tam, kde to je potrebné.

V mene celého kolektívu obecného úradu, Vám želim veľa zdravia, príjemné prežitie adventu a vianočných sviatkov plných radosti, lásky, pokoja a božieho požehnania.

Dušan Stateľov,
starosta

Nová mobilná aplikácia Marianka

Spustili sme novú mobilnú aplikáciu, ktorú si nainštalovalo už 712 užívateľov. Dosiahli sme 30%-ný podiel užívateľov k počtu obyvateľov za 4 mesiace od spustenia aplikácie. Naša susedná Záhorská Bystrica 30%-ný podiel dosiahla po 2 rokoch. Koncentruje údaje z rôznych zdrojov na jednom mieste. Umožňuje tiež, posilať podnety s označením polohy ako aj organizovať prieskumy/ankety, čo sme využili napríklad pri zisťovaní názorov o postrekoch proti hmyzu, spôsobe testovania na COVID-19, zmluvách s cirkvou a.i. Praktic-

ky ju využívame aj pre pripomenutie zberu plastov a papiera. Aplikácia sa dá ľahko stiahnuť na Android aj iPhone.

BYSTRICKÁ ULICA

Obec má právoplatné stavebné povolenia

Tak sme sa konečne dočkali správo-
platnenia stavebného povolenia na Bys-
trickú ulicu.

Pán Kušpál a jeho spoločnosť VMBB
neuspela s námietkami v odvolaní. Ok-
resný úrad dňa 4.11.2020 zamietol od-

ločností: Swietelski (cesty), ZSDIS (pre-
kládkavzdušných NN rozvodov dozeme),
BVS a.s. a Infraservices, Slovak Telekom
a Suptel.

Zahájenie prác sme predbežne na-
plánovali na polovicu februára 2021, ke-

dže dodávatelia potrebujú aspoň mesiac
na zabezpečenie materiálu a pracovní-
kov.

Najskôr je v pláne ukladať úsek no-
vého vodovodného potrubia na Budo-
vateľskej v celkovej dĺžke 74 m, ktoré sa
následne prepojí na existujúce potrubie.
Následne sa budú klást elektrické a os-
tatné vedenia a nakoniec sa bude robiť
samotný povrch cesty.

Pokiaľ si potrebujete spraviť prípoj-
ky na akékoľvek siete, ozvite sa čím skôr
prosím.

volanie VMBB voči rozhodnutiu sta-
vebného povolenia SÚ-2019/471/3/Pf
zo dňa 22.07.2020, ktoré týmto rozhod-
nutím potvrdzuje. Uvedenému spisu sa
po právnej stránke venovala Advokát-
ska kancelária Mandelík. Pán Kušpál
všemožne bránil realizácii tejto ulice,
napríklad aj podaním podnetu na spracovanie EIA na Ministerstve životného prostredia. To zdržalo správo-
platnenie stavebného povolenia o 9 mesiacov.

V októbri sme zabezpečili dočasnú
opravu najkritickejšieho úseku Bys-
trickej ulice položením asfaltového po-
vrchu, vďaka veľkorysej ponuke p. To-
máša Šándora, ktorý uvedené práce ve-
noval obci ako dar a pánovi Ing. arch.
Kalinovi Čakovovi, ktorý pružne skon-
taktovoval vedenie obce.

Aj túto opravu p. Kušpál prostred-
níctvom svojej spoločnosti VMBB napad-
ol na Odbore dopravy Okresného úra-
du Malacky, na základe čoho sme mali
osobnú kontrolu p. Šveca na Bystrickej
ulici.

Vyzývame majiteľov rodinných do-
mov na Bystrickej ulici, aby si urýchlene
zrealizovali chýbajúce prípojky na vodo-
vod, splaškovú kanalizáciu, prípadne iné
siete. Neradi by sme dostali požiadavky
na rozkopávku ciest po jej rekonštrukcii.

1.12.2020 sme mali prvé koordi-
načné stretnutie dodávateľov stavby,
ktorého sa zúčastnili zástupcovia spo-

NOVÝ RETARDÉR ODSTRÁNIL ROK TRVAJÚCI HAVARIJNÝ STAV CESTY NA OVSISKU

V lete 2020 obec zabezpečila opravu
poškodennej Cesty na Ovsisku, kde bol v
mieste poškodenia vybudovaný retar-
dér, podľa projektu schváleného v roku
2019.

Retardér požadovala už petícia „Za
lepšiu Marianku“ z roku 2013, ktorú
podpísalo cez 300 ľudí. Cesta bola v pro-
vizórnom stave celý rok a obyvatelia sa
sťažovali na dlhodobé neriešenie tohto
problému. Južná cesta dnes obsluhuje
okolo 12% dopravy celej obce, s vyšším
podielom nákladnej.

Dažďová kanalizácia, ktorá bola za-
kreslená v projekte skutočnej realizácie
stavby sa tam nenachádza. Na verejnom
osvetlení Cesty na Ovsisku boli znížené
stĺpy z 8 m na zhruba 6 m. Boli vyme-
nené 150 W lampy za 30 W LEDkové,
čo prispelo k lepšiemu osvetleniu cesty,
bezpečnosti a úsporám energie. V pô-
vodnom projekte verejného osvetlenia
boli navrhované LEDkové svetlá a stĺpy
verejného osvetlenia výšky 6m. Realizá-
cia bola v rozpore s projektom.

Niektorí poslanci tvrdili, že ide
o nezákonnú investíciu do súkromnej
cesty, napriek tomu, že miestnu komu-

nikáciu podľa cestného zákona nemô-
že vlastniť súkromná spoločnosť. Obec
dala vypracovať analýzu, na základe
ktorej právny zástupca AK Mandelík
podal Žalobu na určenie vlastníctva
Južnej cesty a Cesty na Ovsisku, vrátane
dažďovej kanalizácie a verejného osvet-
lenia. Rozhodnutie súdu v tejto veci
prispeje k jednoznačnému ujasneniu
vlastníctva. Na druhej strane p. Miškó-
ci, nie je jasné v mene akej spoločnosti,
a na základe akého právneho titulu, po-
žaduje od obce vyplatenie 380 tis Eur.

Ekologický zároveň aj ekonomický
projekt by bola výmena svetidiel v ce-
lej obci za úspornejšie LEDkové. Obec
ročne platí za elektrickú energiu zhruba
40 tis Eur. Časť nákladov pripadajúca
na verejné osvetlenie by sa výmenou
svetiel za úspornejšie dala znížiť na päti-
nu. Máme vypracovaný audit verejného
osvetlenia, ktorý slúži ako podklad pre
projekt výmeny svetiel. Verejné osvetle-
nie nie je v dobrom stave. V súčasnos-
ti riešime rozsiahlu opravu osvetlenia
na Čerešňovej ulici. Vo väčšine prípa-
dov porúch ide o porušené káble v zemi
a je náročné zistiť v ktorom mieste.

MULTIFUNKČNÉ A DETSKÉ IHRISKO

Nové, pekné a úsporne postavené

Podarilo sa nám vybudovať a skolaudovať multifunkčné ihrisko s osvetlením. Úrad vlády nám minulý rok poskytol dotáciu vo výške 38.000,- EUR.

Zabezpečili sme ihrisko s hliníkovou konštrukciou v rovnakej cene ako pri konštrukcii z pozinkovanej ocele. Ihriská z hliníkovej konštrukcie bývajú spravidla o 15 tis. Eur drahšie.

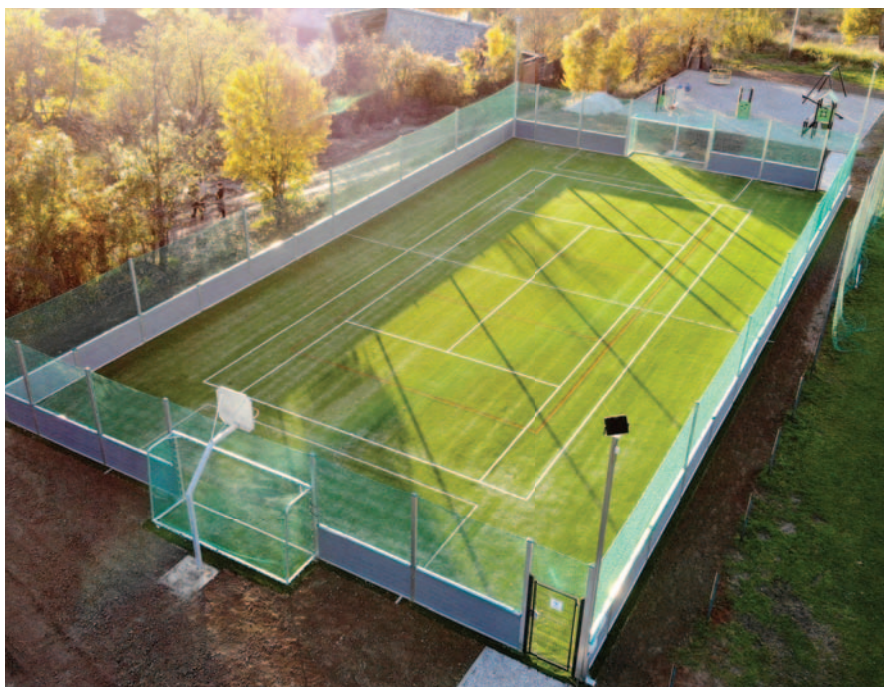
Obecné zastupiteľstvo schválilo spoluúčasť obce vo výške 50.000,- EUR, takže celkové náklady mali byť 88.000,- EUR. V skutočnosti celkové náklady dosiahli iba 72.083,- EUR, z čoho dotácia pokryla 38.000,- EUR.

Obec minula na spolufinancovanie výrazne menej iba 34.083,- EUR. Kvalitné hliníkové multifunkčné ihrisko sme tak postavili **s úsporou 16.000,- EUR** čo predstavuje **32% úsporu obecných peňazí**.

Na multifunkčnom ihrisku je možné hrať futbal (nie v kopačkách), tenis, nohejbal, volejbal a amatérsky basketbal. Za pomoc pri tomto projekte ďakujeme: pánovi Lukášovi Dubovskému za prípravu žiadosti o dotácie bez nároku na odmenu, poslankyni Zuzane Ivákovéj za úvodný stimul zapojiť obec a OŠK do výzvy, poslancovi Marcelovi Porgesovi za upozornenie na existujúce stavebné povolenie, bez ktorého by sme museli dotácie vrátiť.

Pozemok pri ihrisku bol jediným vo vlastníctve obce a bolo tam vydané stavebné povolenie. Nikde inde nebolo možné ihrisko postaviť. Stavebné povolenie Úrad vlády žiadal v priebehu schvaľovania dotácie dodať do 3 (!) dní. Bez existencie tohto stavebného povolenia by sme multifunkčné ihrisko nemohli zrealizovať a dotáciu by sme museli vrátiť.

Zabezpečili sme realizačnú projektovú dokumentáciu, verejné obstarávanie, realizáciu a kolaudáciu stavieb. Už nám chýbajú len lavičky a oplotenie areálu.

DETSKÉ IHRISKO

Podarilo sa nám tiež vybudovať detské ihrisko v tesnom susedstve multifunkčného ihriska. Úrad vlády poskytol dotáciu vo výške 8.400,- EUR.

Obecné zastupiteľstvo schválilo spoluúčasť obce vo výške 11.000,- EUR, takže celkové náklady mali byť 19.400,- EUR. V skutočnosti celkové náklady dosiahli iba 13.127,- EUR, z čoho dotácia pokryla 8.400,- EUR. **Obec minula na spolufinancovanie iba 4.727,- EUR namiesto 11.000,-Eur.**

Detské ihrisko sme postavili **s úsporou takmer 6.273,- Eur**, čo predstavuje **43% úsporu** spolufinancovania (11.000,- EUR) **z obecných financií**. V dôsledku omeškania dodávateľa a dobrej zmluve si obec uplatnila zmluvnú pokutu 315,07 EUR.

TUNEL-D4 (EIA)

12 km dlhý tunel D4, najdlhší na Slovensku, ktorý sa má stať súčasťou nultého obchvatu, iba 150 m od Marianky, veľmi podstatne zasiahne do života Marianky. Všetky trasy dnes vedú pri Marianke.

6.2.2020 bolo v Marianke verejné prerokovanie k D4, ktorého sa zúčastnilo viac ako 120 ľudí. Všetci záujemci sa do spoločenskej sály ani nezmeslili. Nikde inde, ani v Bratislave ani v Stupave, sa toľko ľudí na verejnom prerokovaní nezúčastnilo.

Dobrou správou je, že NDS, na základe predošlých požiadaviek, plánuje **prekrytie diaľnice v dĺžke 1,2 km**, až do vzdialenosti 200 m od Bratislavskej cesty medzi Stupavou a Záhorskou Bystricou. To predstavuje investíciu v prospech Marianky odhadom vo výške 80 mil. EUR. (12 km stojí 1,07 mld. EUR).

Takéto riešenie odporúča NDS – V3a.

Marianka žiadala podúrovňové križovanie.

Podrobné informácie, vrátane prezentácie, ktorá zrozumiteľne vysvetľuje hlavné problémy tunela D4, nielen z pohľadu Marianky, ako aj pripo-

mienky obce, nájdete na web stránke <https://www.marianka.sk/som-obcan/d4/>

Stanovisko obce, po preštudovaní 1000 stranovej dokumentácie, je nasledovné:

A) Dopravu riešiť treba. Dôležitejšie pre každodenný život je ale riešiť dopravu smerom do a von z Bratislavy, ktorá denne predstavuje

okolo 140 tis. áut. Nultý okruh D4 rieši zhruba 30 tis. áut a nevyrieši zásadne zápchy na vjazde do Bratislavy.

B) 2 tunely sa pri Bratislave nevybudujú, preto stojí za úvahu **spojiť tunel nultého okruhu s mestským**. To podporuje aj ekonomika. Čím bu-

de tunel bližšie k Bratislave, tým viac dopravy obsluží.

C) Zásadnou požiadavkou obce bude odsunutie stavebného dvora a skládky 4,4 mil. m³ vyťaženej rúbiny **ku diaľnici D2**.

Ten NDS v rámci EIA navrhlo umiestniť medzi Mariankou a Stupa-

vou, kde vznikne obrovský „Žabí Majer“ s 24 hodinovou prevádzkou.

D) **Prekrytý časť tunela** pri Marianke vybudovať **hneď na začiatku**, aby **ochránil Marianku** počas výstavby.

E) Údaje z mýtného systému ukazujú, že v súčasnosti by prirodzene D4 využilo **iba 1.500 kamiónov denne**. To je na 1 mld. investíciu málo.

F) Diaľnica D2 je na Slovensku najzaťaženejšou diaľnicou so 16 tis. kamiónmi denne. Plánované presmerovanie celej tejto kamiónovej dopravy cez D4 prispeje k dodatočnej produkcii viac ako 200 ton CO₂/deň vďaka predĺženiu trasy kamiónov o 24 km. Zvýšenie produkcie CO₂ je v rozpore so záväzkami Slovenska

z Parížskeho dohovoru, kde sa zaväzujeme k jeho zníženiu. Kamiónovú dopravu na D2 lákajú nižšie mýtné poplatky ako v Rakúsku. Jednoduchšie a lacnejšie ako stavať tunel, je zvýšiť mýtné poplatky.

G) Severná časť rýchlostnej cesty S8 z Viedne na Slovensko neprešla v Rakúsku procesom EIA. V súčasnosti je na súde. Napojenie D4 na S8 bolo a je jednou z kľúčových argu-

mentov umiestnenia tunela pri Marianke.

Stretol som sa s ministrom životného prostredia SR p. Budajom, a vysvetlil som mu obavy obyvateľov Marianky a logiku pripomienok.

V súčasnosti čakáme na to, ako NDS zareaguje na naše pripomienky a rovnako či MŽP na hodnotenie použije jediného hodnotiteľa alebo stanoví komisiu pozostávajúcu z viace-

rých odborníkov, ako sme požadovali.

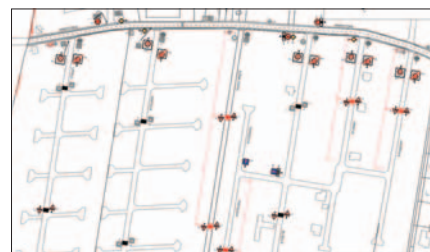
Na základe požiadaviek obce sa nám v 16.9.2020 ozval p. Ripka, spracovateľ dopravných analýz pre EIA predloženú NDS na ich žiadosť, aby odhadol intenzitu dopravy na nami navrhovanej trase, ktorá by spojila mestský a nultý okruh.

Dušan Stateľov, starosta

PROJEKT OSADENIA RETARDÉROV A DOPRAVNÉHO ZNAČENIA JE HOTOVÝ

Minulý týždeň projektant odovzdal projekt retardérov a dopravného značenia v spodnej časti Marianky.

CELOPLOŠNÉ TESTOVANIE COVID

Posledné dva októbrové týžne nás zamestnávala organizácia celoplošného testovania COVID-19.

Riešili sme výber vhodných priestorov na testovanie. V ankete dali obyvatelia prednosť testovaniu v exteriéri kvôli šíreniu nákazy. Preto sme odborné miesta riešili tak, aby zdravotnícki pracovníci mohli pracovať v interiéri a odbery sa robili cez okienko v exteriéri. Oslovili sme pani Lahodovú s požiadavkou na poskytnutie testovacieho priestoru v Pútnickom mlyne, s čím ochotne súhlasila. Touto cestou jej srdečne ďakujeme. Zároveň sme chceli predísť dlhým čakacím radám, preto sme zrealizovali streaming z obecného kamerového systému v reálnom čase. Museli sme nastaviť kamery tak, aby snímali konkrétne miesta a zabezpečiť zníženie kvality obrazu kvôli GDPR.

Celú materiálnu a personálnu organizáciu zabezpečil Obecný úrad

a najmä pani prednostka Katarína Szabová, pani asistentka Barbora Siváková. Materiálne zabezpečili prípravu pracovísk pani Edita Radačovská a manuálni pracovníci páni Milan Radačovský, Andrej Tomkovič a Jozef Mašek. Celoplošné testovanie stálo obec 4.608,10 EUR. Obci štát už uvedené náklady preplatil.

Samotné testovanie prebehlo v dňoch 31.10. - 1.11.2020. V Marianke sme otestovali 1.877 ľudí, z toho bolo 5 pozitívnych testov.

Chceme sa poďakovať zdravotníckym dobrovoľníkom, lekárom, sestričkám:

z ktorých niektorí dokonca prišli na testy po predošlej nočnej smene... Juráš Ivan, MUDr., Dobrodenková Silvia, MUDr. PhD., Komorníková Andrea, MUDr., Zimanová Jana, MUDr., Kelemenová Mariana, MUDr. Polák Dalibor, MVDr. Pšenčíková Zuzana, Šoltýs Katarína, Ochotnícka Alexandra, Markušová Timea, Bálintová Daniela, Dzurillová Lucia

Ostatným dobrovoľníkom:

Marek Vadrna, Švec Benjamín, Švec Timotej, Švec Samuel, Apellová Lu-

cia, Horváth Jakub, Morávková Zuzana, Rimarčíková Ráchel, Jurečková Emília, Hollý Michal, Hollá Jana, Porges Marcel, Iváková Zuzana, Ivák Rastislav, Troščák Ivan.

ČO PRIBUDLO V NAŠEJ ŠKOLE A ŠKÔLKE

V minulom roku sme predstavili sklad náradia na šatňu pre deti. Zrealizovali sme novú klimatizáciu vo všetkých miestnostiach základnej školy, pretože priestory sa prehrievajú. Vonkajšie potrubia a technológia bola obložená dreveným obkladom. Zrekonštruovali sme telocvičňu. Namontovali sme vodovodné batérie na teplú vodu.

V tomto roku zme zrealizovali nové oplatenie hojdačiek na detskom ihrisku pri škole a nové drevené obloženie pieskoviska z agátového dreva od domáceho majstra, pána Alexandra Ďuriša.

Osadili sme stojany na bicykle pri škole.

Zabezpečili sme **rozsiahlú a rýchlu rekonštrukciu kuchyne pri ZŠ a MŠ v celkových nákladoch cez 80.000,- Eur.**

Má historicky prvýkrát platnú kolaudáciu ako prípravovňa jedál, čo rodičom najmä materskej školy šetrí odhadom 60,- Eur mesačne. K tomu sme potrebovali zabezpečiť

projektovú dokumentáciu na stavebnú časť a technológiu, 2x verejné obstarávanie, 2x uzatvorenie zmlúv s dodávateľmi, stavebný dozor, vyjadrenia cez 23 dotknutých organizácií, vrátane hygieny a následnú kolaudáciu.

Mariančanka, pani akademická maliarka pani Maria Jesus Rivero, namaľovala na stenu jedálne novú maľbu bez nároku na honorár, za čo

jej touto cestou veľmi pekne ďakujeme.

Zabezpečili sme zvýšenie rýchlosti internetu pre ZŠ a MŠ na viac

ako desaťnásobok (30:30 Mbps) cez Radiolan, kvôli možnosti výučby na diaľku, v prípade zatvorenia školy pre COVID-19.

MEDAILÓN O OBCI MARIANKA V RÁDIU REGINA

V auguste nás oslovili redaktori Slovenského rozhlasu z Rádia Regina, že by radi nahrali reláciu o našej obci do programu „Zvony nad krajinou“. V relácii odoznali informácie o histórii a vzniku Marianky, o bridlicovej bani a súčasnej štólňi, o bežnom dianí a službách v obci. V relácii nám pán

Mons. František Rábek - prvý ordinár Ordinariátu ozbrojených síl a ozbrojených zborov Slovenskej republiky priblížil cestu, ktorá ho priviedla do Marianky. Marek Vadrna informoval o histórii obce. Dirigent Chorus Augustiny Robert Dinuš informoval o činnosti speváckeho zboru. Pani riaditeľka ZŠ porozprávala o dianí v škole. Pani Straková zastúpila občianske združenie Marianski seniori. Oto Kollman nám priblížil, čo ho zavialo do Marianky pred 30 rokmi a ako sa podieľa na živote v obci. Výtvarník Stanislav Ondruš porozprával o svojom detstve v Marianke. Radoslav Augustín o bežekom podujatí Mariatálsky štvaneč, podujatie oslavuje 10. výročie od vzniku. Lukáš Dubovský a Mário Bubnič o futbalovom živote OŠK. V relácii vystúpili aj mnohí ďalší.

Relácia bola odvysielaná v nedeľu 23.8.2020 a je možné vypočuť si ju z archívu RTVS ([link https://www.rtv.sk/radio/archiv/1709/1401425](https://www.rtv.sk/radio/archiv/1709/1401425))

OKTÓBER - MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

Oktober je mesiac ktorý je oslavou jesene života – mesiac úcty k starším. V minulom roku sme si mohli spoločne posediť, porozprávať sa, zabaviť sa v spoločenskej miestnosti. Zamestnanci obecného úradu a poslanci sa stretli s našimi seniorami. Stretnutie prebehlo vo výbornej atmosfére. Bohužiaľ tento rok sme z dôvodu epidemiologických opatrení nemohli toto podujatie, o ktoré bol veľký záujem, zrealizovať. Pandemická situácia zmarila spoločné stretnutie, ktoré je tradíciou v našej obci už roky. Preto nám dovoľte aspoň touto cestou, aby sme

Vám naši milí seniori vzdali úctu a poďakovanie, ktoré Vám patrí.

Dúfajme, že v ďalšom roku sa budeme môcť opäť stretnúť na posedení s Vami.

DOBRÍ ĽUDIA SÚ STÁLE MEDZI NAMI

Nechcú aby sa o nich hovorilo, ale sú medzi nami ľudia a občania Marianky, ktorí sú ochotní priložiť ruku k dielu a nič nečakať. Preto im patrí veľké ĎAKUJEME. Nebudeme hovoriť menovite, aby sme z toho množstva na niekoho nezabudli, no vďaka patrí napríklad za pomoc pri asfaltovaní Bystrickej ulice, plošnom testovaní COVID, opravu detského ihriska pri Floriánkovi, kde boli vymenené dosky a hranoly, darovaný vianočný stromček na námestí, ktorý nám robí v tomto čase radosť, stromčeky na výsadbu, prezutie auta, ginkgo biloba strom pri úrade, rôzne práce väčšieho aj menšieho charakteru a mohli by sme takto pokračovať. V dnešnej upoňahlanej dobe je zázrak, že sa nájdú takéto ľudia a sú ochotní pomôcť a priložiť ruku k dielu na zveladenie obce v ktorej žijú.

Preto sa chceme poďakovať ešte raz všetkým.

Dušan Stetelov, starosta

UPOKOJENIE DOPRAVY V ÚDOLÍ

Konflikty medzi motoristami, cyklistami prechádzajúcimi Svätým údolím a chodcami sú jedným z problémov Marianky.

Osadili sme nové dopravné značky v Údolí. Cieľom obce je prispieť k vyriešeniu dlhoročného problému s dopravou pri organizovaní púti, omší a kolízií medzi chodcami a autami.

Projekt obce bol schválený Okresným dopravným inšpektorátom Malacky (ODI) ako aj Regionálnymi cestami. Značenie bolo navrhnuté aj na základe stretnutí s dotknutými obyvateľmi a pripomienkami dopravného inšpektorátu (nesúhlasili so spomaľovačmi na ceste III. kategórie). Ide o prvú fázu regulácie dopravy v Údolí. Značenie stálo

obec zhruba 2.300,- EUR. Druhá fáza bude možná v prípade prevodu vlastníctva cesty na obec. Obec požiadala BSK o prevedenie vlastníctva cesty po jej oprave na obec.

Obec aj občania môžu porušovanie dopravných predpisov nahlasovať na políciu, ktorá má jediné zákonné oprávnenie riešiť porušovanie dopravných značiek. Obec takúto kompetenciu nemá.

Veríme, že dopravné značenie ocenia najmä obyvatelia dotknutých ulíc Stromovej a Partizánskej, ktorých sa organizovanie veľkých podujatí vo Svätom údolí najviac dotýkalo.

Zakúpili sme 2 ks vozíkov na prevažanie väčších nádob s vodou od studne k parkovisku.

MARIATÁL TAXI

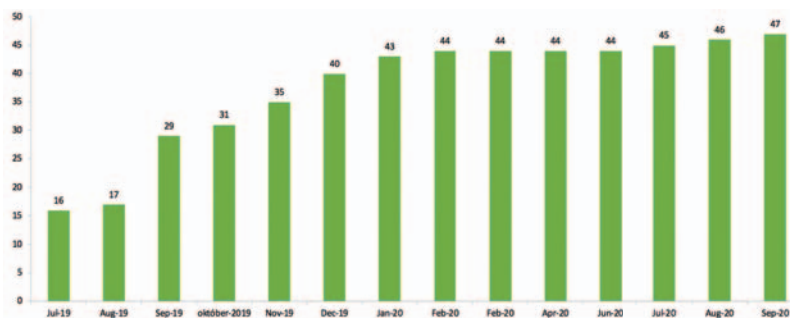
Taxi pre seniorov sa teší obľube. Celkový počet obyvateľov, ktorí službu využívajú, je 47.

Koronakríza logicky zasiahla aj prevádzku Mariatál taxi.

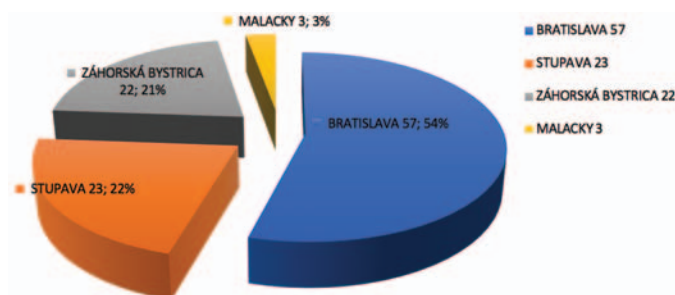
Z mesiaca, kedy bola v bežnej prevádzke – október 2019, vyplýva, že poskytol 105 ciest do nasledovných lokalít.

	celkom	podiel
BRATISLAVA	57	54%
STUPAVA	23	22%
ZÁHORSKÁ BYSTRICA	22	21%
MALACKY	3	3%
ks	105	

Pocet
zmlúv:

Smery
taxi:

VÍTANIE DETIČIEK

Dňa 23.septembra 2020 sme obnovili akciu Víťanie novonarodených detí do obce. Z 22 detičiek sa nám prihlásilo 5, ale aj to bolo milé a boli sme radi, že sa tento slávnostný akt podaril uskutočniť. Po privítaní sa ujal slova starosta obce p. Ing. Dušan Stateľov a prihovoral sa rodičom aj malým detičkám. Vo svojom kruhu sme privítali Břošek Laru, Šoltés Zoe, Tara Filip, Mahamed Ahmed Jakuba a Vnukovú Elišku. Detičky s rodičmi sa zapísali do Pamätnej knihy obce, prevzali si malú pozornosť a kvet. Po spoločnej fotografii sme sa rozišli. Na koľko nám viac nedovolili hygienické opatrenia, ktoré sú vymedzené na podujatia.

Ešte raz prajeme deťom pekný štart do života a rodičom, aby mali radosť so svojich detí.

ODPADY V SKRATKE, NOVINKY

V lete sme zaviedli zber použitého oleja. Nádobu je umiestnená pri Obecnom úrade a v zbernom dvore pri Jazdeckom areáli. Rozmiestnili sme ďalšie koše na psie exkrementy. Nakúpili sme 6 nových kontajnerov na bioodpad. 4 ks sú na zbernom dvore, 2 ks na cintoríne.

Plánujeme zaviesť zber drobného stavebného odpadu pre občanov s trvalým pobytom, k čomu sme kúpili 2 kontajnery s plachtami.

19.9.2020 sa naša obec zapojila do Svetového čistiacieho dňa.

Celkové náklady na likvidáciu odpadov prudko stúpajú. S cieľom znížiť náklady prejdeme od budú-

ceho roka na 2-týždňový zber komunálneho odpadu. Plánujeme tiež

zabezpečiť odvoz kuchynského odpadu z kontajnerov v zbernom dvore a prípadne ďalších 2-3 miestach v obci.

5 POZITÍVNYCH UDALOSTÍ, KTORÉ SA UDIALI ZA DVA ROKY

Krátko hodnotenie volebného obdobia a aktivít v obci, ktoré sa podľa mňa podarili a netreba na ne zabúdať. Ako nezávislý poslanec mám možnosť priamo prispieť či podporiť aktivity v obci a prvú polovicu volebného obdobia sme sa veru nenudili. Vybral som päť pozitívnych udalostí, ktoré sa podarili:

1. NOVÝ KAMEROVÝ SYSTÉM PRE BEZPEČNEJŠIU OBEC

Koncom minulého roka sa novému starostovi podarilo predĺžiť termín realizácie rozšírenia kamerového systému s Ministerstvom vnútra, ktoré poskytlo dotáciu vo výške 30 tis Eur, čo predišlo povinnosti vráteniu dotácie.

Postupne sa začalo hľadať vhodné technické riešenie, aby sa nevyžadovali ďalšie veľké investície do zemných prác pre kladenie nových chráničiek.

Prepracovaný projekt pomohol efektívnejšie využitie dotácií. Pribudli aj EČV kamery, ktoré vedia zaznamenať značky prechádzajúcich vozidiel. Namiesto pôvodne plánovaných 6 kamier v zmysle pôvodného projektu, bolo v rámci projektu nainštalovaných 18 kamier, z toho 2 kamery na snímanie EČV áut.

Na úrade pribudlo zariadenie, ktoré umožňuje ľahšie vyhľadávanie potrebných úsekov záznamov. V minulosti bolo takéto hľadanie veľmi pracné. Záznamy sa ukladajú na server.

V rámci projektu bol postavený 12 m stožiar na futbalovom ihrisku. Zo stĺpa je priama viditeľnosť na obecný úrad a vežu kostola. Stále ostáva niekoľko miest, ktoré sa do rozpočtu nezmestili. Dúfame,

že ich pripojíme v budúcnosti. Kamery sa v obci využili pri hľadaní rôznych ukradnutých vecí z obce, väčšinou išlo o bicykle či iný majetok alebo riešenie vandalizmu v obci.

2. ZLEPŠENIE SEPAROVANIA ODPADU A BIODVOR

Obec zaviedla efektívne riešenia odpadového hospodárstva. Ceny a štátne skládkové poplatky sa každý rok zvyšujú. Občania za separovaný odpad neplatia. Obec zlepšila systém zberu, rozšírila zberný dvor a snaží sa informovať a vzdelávať obyvateľov o týchto aktivitách.

Zaviedli sa QR kódy pre jednoznačnú identifikáciu a motiváciu obyvateľov, ktorí znižujú množstvo odpadu a triedia, aby mohli mať do budúcnosti aj nižšie poplatky. Obec podporuje akcie dobrovoľníkov pre zber odpadkov v území obce lesov počas víkendov. Pridať sa môže každý.

3. OPRAVY DETSKÝCH IHRÍSK A NOVÉ MULTIFUNKČNÉ IHRISKO

V obci žije veľa mladých rodín s malými deťmi a obec sa pravidelne stará o detské ihriská. Na detskom ihrisku pri škôlke pribudlo olemovanie novými drevenými doskami, aby sa zabránilo poraneniu detí. Bol osadený nový drevený plot okolo priestoru hojdačiek na detskom ihrisku pri škole a pri Floriánkovi. Nové detské ihrisko pribudlo aj pri futbalovom ihrisku.

Okrem detského ihriska je k dispozícii pre obyvateľov aj nové multifunkčné ihrisko.

Uvažujeme o využití zdarma pre obyvateľov s trvalým pobytom v Marianke, nakoľko z ich podielových daní sa hradila spoluúčasť obce.

Pre občanov bez trvalého bydliska bude spoplatnené. Obec nemá záujem a zrejme ani priestor na komerčnú prevádzku pre ľudí z mimo Marianky. Nechýba ani osvetlenie pre večerné tréningy a zápasy.

Na multifunkčné ihrisko je zakázané chodiť v kopačkách. Tie poškodia umelý trávnik. V záujme ochrany ihriska bude zrejme vstup na kľúč. Na ihrisku bude namontovaná kamera, napojená na obecný kamerový systém.

4. ŠKOLA S KLIMATIZÁCIOU A NOVOU JEDÁLŇOU

Veľa dobrého sa udialo aj v našej základnej škole. Napríklad inštalácii klimatizácie do priestorov Základnej školy. Počas horúcich letných dní tak deti v učebniach pod strechou už nie sú vystavené nadmernému prehrievaniu počas vyučovania.

Úspešným testom prešli aj tlakové skúšky, čo bola posledná podmienka na definitívne spustenie klimatizácie. Projekt klimatizácie v budove Základnej školy finančne podporil aj Bratislavský samosprávny kraj, ktorý obci odsúhlasil dotáciu vo výške 3490,- eur.

Žiakov základnej školy a materskej školy v Marianke čakalo začiatkom nového školského roka 2020/2021 milé prekvapenie. Privítali ich učitelia ale aj obnovené a veľmi účelne zmodernizované priestory prízemnej časti školskej budovy.

Nová šatňa, priestranná jedáleň a najmä komplex nových piatich priestorov pre skladovanie, spracovanie potravín a na prípravu jedál. Priestory kuchyne sa tak oproti pôvodnému stavu zväčšil výrazne. A všetky sú vybavené novými modernými elektrospotrebičmi a kuchynskými prístrojmi.

Celú modernizačnú akciu v nevyčerpávajúcom krátkom čase pripravil a realizoval Obecný úrad. Rodičia

detí, ktorí prišli pred prvým zvoním dobrovoľne pomôcť pri poslednom upratovaní školy po modernizácii boli touto najnovšou starostlivosťou obce o naše deti príjemne potešení.

5. BYSTRICKÁ ULICA - NA NAJLEPŠEJ CESTE DOKONČIŤ CESTU

Pripravuje sa realizácia dlhoočakávanej rekonštrukcie Bystrickej ulice. Aktuálne sa čakalo na správo-
voplatnenie stavebných povolení. Do konania na stavebné povolenie na prekládku elektrických vedení, budovanie obecného rozhlasu a pod.

sa prihlásil nový účastník konania s námietkami, čo celú situáciu oneskorilo.

Pozitívna správa je, že Okresný úrad v Bratislave zamietol námietky a potvrdil rozhodnutie Stavebného úradu Marianka. Bystrická ulica je už 7 rokov v havarijnom stave a tak sa v najbližších mesiacoch obyvatelia ulice môžu tešiť na novú cestu.

VÝZVY DO DRUHÉHO POLČASU

Počas nasledujúceho dvojročného obdobia nás čakajú ďalšie dôležité aktivity: nájsť vhodný pozemok

pre rozšírenie priestorov pre školu a škôlku, vyriešiť niektoré dopravné situácie, napríklad dopravné pripojenie zóny Športová-Borinská, špecifikovať územný plán pre ešte nezastavané oblasti, nastaviť korektné fungovanie a dohody s developermi či ukončiť súdne spory z minulosti. Držte nám palce.

Michal Chabada, poslanec

KNÍŽNICA

Dávam do pozornosti, že v obci stále funguje Miestna ľudová knižnica. Knižný fond sa stále dopĺňa a obnovuje o knihy rôzneho žánru. Obec podporuje túto činnosť z rozpočtu obce a v neposlednom rade aj občania. Knihy, ktoré prinesú občania a už sa v knižnici nachádzajú po dohode s majiteľom sú dané do mobilných knižníc pri levan-
duľových poličkách, alebo na autobusovú zástavku na námestí. Tu si knihu môže zobrať každý milovník kníh. Knihy v knižnici si nájdú už najmenší čitatelia ale aj náročnejší. Knižnica je otvorená vždy v stredu od 15,00 do 17,00 hodiny. Zápisné je pre deti do 15 rokov 1€ na kalendárny rok a pre dospelých 2 € na kalendárny rok. Vyberte si knihu na dlhé zimné večery. Tešíme sa na Vás.

Edita Radačovská

POZNÁMKY „NA MARGO“ POPLATKOV

Ak „už triedite“, ani sa nemusíte chváliť. Triediť odpad je povinnosť - podľa zákona už veľa rokov. Ak chcete urobiť viac, začnite kompostovať doma alebo sa spojte so susedmi. Dávajte do kompostéra hlavne bioodpad **z kuchyne**. Bioodpad **zo záhrady**, ktorého vzniká veľa, môžete doviesť do zberného dvora.

Ak „už nemáte čo triediť“, lebo patríte ku EKO-ENVI bezodpadovým domácnostiam, nemusíte sa obávať o svoju mieru triedenia. Napr. sklo sa neeviduje na domácnosť a na každú vychádza „solidárne“ priemerne 40 kg ročne.

Nádobu na zmesový komunálny odpad (ZKO) vykladajte len keď je plná. Ak tam nedáte bioodpad, nemusíte ju vykladať aj niekoľko týždňov.

Jednoduchšie je vysvetliť súčin (*množstvo * cena*), než komplexnejší zlomok (*triedené / celkové množstvo*), ale stále platí:

- Keď **zvýšite** vývoz triedeného (počet odovzdaných vriec) tak **stúpa** miera triedenia a možnosť zníženia poplatku.

- Keď **znížite** vývoz ZKO (počet vyložených nádob) **takisto stúpa** miera triedenia a možnosť zníženia poplatku.

Zohľadňovať iba súčin (množstvo x cena) je tu nevhodný, príliš jednoduchý spotrebiteľský „konzumný“ prístup, ktorý chceme zmeniť (kvôli zemeguli s obmedzenými zdrojmi). Odpady nie sú ako **obchod s tovarom** a teda nesmú byť už **konzum**.

Vývoz odpadu patrí medzi povinnosti a kompetencie obce. Nie je to spotrebiteľský tovar alebo služba (ako napr. potraviny alebo kuriér), ktoré si môžete kúpiť za stanovenú cenu alebo za zmluvnú cenu. Za odpad sa platí miestny poplatok a to je daň. Dane platiť musíme.

Prosím vydržte: predchádzajte vzniku odpadu, rozumne (ne)nakupujte, opätovne používajte veci. Za dosiahnuté **zníženie** množstva ZKO a za **zlepšenie** triedenia Vám za obec ďakujem.

Robíme to pre udržanie prostredia pre život na Zemi.

Eugen Jeckel, poslanec

RECEPT NA VIANOCE

SÁDELNÁKY STAREJ MAMY

25 dkg sádla (môžeme nahradiť masťou), 35 dkg hladkej múky, 1 lyžica octu, 10 lyžíc vody, troška soli

Pomleté sádlo spracujeme na cesto so všetkými ingredienciami, necháme odležať v chlade a prekladáme aspoň 3 x. Na druhý deň rozvalkáme, spravíme si štvorčeky a naplníme slivkovým lekvárom, zrolujeme tak aby lekvár nevytekal, pečieme v rúre na 200 °C. Po upečení obalujeme v cukre.

O POPLATKACH ZA KOMUNÁLNE ODPADY

Článok vznikol z obsahu dôvodovej správy ku návrhu všeobecne záväzného nariadenia (VZN) obce Marianka o miestnom poplatku za komunálne odpady, ktorý je publikovaný v úradnej tabuli, bude prerokovaný a dúfajme schválený na zasadnutí OZ v decembri s účinnosťou od 1.1.2021.

Nové VZN bolo spracované z viacerých dôvodov:

- Pokračuje v naplánovanom zlepšovaní hospodárenia s odpadmi
- Vyhovuje protestom prokurátora
- Reaguje na zvyšovanie nákladov aj na znižovanie množstva odpadu
- Znižuje náklady a administratívu obecného úradu

VZN POKRAČUJE V NAPLÁNOVANOM ZLEPŠOVANÍ HOSPODÁRENIA S ODPADMI

Zlepšuje zavedený moderný „množstvový zber“ motivujúci k zníženiu množstva odpadov. Obci sa potvrdilo opodstatnenie zavedenej obecnej evidencie. Inventúra vyriešila neprihlásených a neplatiacich občanov. **Postoj občanov k nakladaniu s odpadmi sa výrazne zlepšil.**

VĎAKA EVIDENCIÍ VIEME (DOBRÁ SPRÁVA)

Vytvorili a využili sme možnosť zníženia zmesového komunálneho odpadu (ZKO) ukladaného na skládku odpadov. Každoročný pokles množstva vzniknutého ZKO (o 2 x 10%) a nárast podielu vytriedených zložiek odpadov je veľmi dobrý výsledok.

Výrazne sa zlepšilo triedenie odpadu z pohľadu obce, navyše vieme kto má na tom podiel. Aj ďalšie zlepšovanie bude cielené v zmysle

navrhovaných ekonomických motivačných opatrení.

Hmotnosť zvázaného odpadu	2018	2019	2020 (predp.)
Zmesový (ZKO)	660 ton	605 ton	550 ton
Triedený (PAP, PLASTY, SKLO)	82 ton	95 ton	128 ton

PRECHOD NA 14 DŇOVÝ ZVOZ ODPADOV Z OBCE

Zmena VZN a súvisiaceho systému dáva pre obec nástroj na zlepšenie a reálne klesá množstvo zmesového komunálneho odpadu (ZKO). Tento zvoz ZKO platia občania cez obec. (Pozn.: triedený odpad je financovaný mimo obce, prostredníctvom zmluvnej organizácie zodpovednosti výrobcov (OZV).

Vďaka dátam, ktoré obec získava, sú rokovania a výber dodávateľa zvozu podmienené prehľadným účtovaním. Zmluvní partneri zabezpečujúci odvoz odpadov zatiaľ nemajú zavedené individuálne váženie (zákonná povinnosť je od r. 2023), ale naša obec už presnejšie údaje má - aj vďaka nami požadovanej spolupráci. Preto chceme od dodávateľov transparentné ponuky. Obec žiada efektívne a minimálne ceny a počty vývozov, tak aby boli maximálne využité (nevyvážať poloprázdne) autá. Aby náklady obce neboli vyššie pri rovnakom množstve a aby sa znižovali s množstvom odpadu.

Až v tomto prípade a súčasne **pri prechode na 14 dňový zvoz zmesového komunálneho odpadu (ZKO) vzniká možnosť aby klesali aj náklady za odvoz a dopravu. A následne na zastavenie rastu poplatkov občanom.**

Zároveň vidíme, že celkový objem (súčet zmesového a triedeného

komunálneho odpadu predstavujúci cca 700 ton) **klesol veľmi málo, čomu významne prispela situácia izolácie v domácnosti v roku 2020 kvôli COVID-19.** Evidencia s 1. VZN o poplatkoch spolu s 2. VZN o nakladaní s odpadmi dáva obci informáciu aj možnosť robiť opatrenia ako: predchádzať vzniku odpadu, lepšie recyklovať, opätovne používať a dávať zhodnocovať.

VZN VYHOVUJE PROTESTU PROKURÁTORA

Opravuje formálne nedostatky (typografická chyba), dôvodné aj nedôvodné (obec predchádza sporu a nákladom). Zákonné pravidlá sa zmenili v priebehu platnosti VZN (bolo to potrebné a očakávané), a preto niektoré námietky vznikli, iné zanikli. Obec zachová zníženie poplatku na úrovni 60% pre občanov starších, v núdzi, ZŤP aj po námietke. Pozitívne je, že môžeme zachovať inovácie (aj tie, ktoré predbiehali dobu).

VZN REAGUJE NA ZVYŠOVANIE NÁKLADOV AJ NA ZNÍŽOVANIE MNOŽSTVA

Dodávatelia sú **komerčné firmy a dvíhajú ceny, stúpa výška štátneho poplatku** za uloženie odpadov na skládku odpadov, **obci pribúdajú zákonné povinnosti.** A k tomu obci klesá príjem z podielovej dane z dôvodu hospodárskej krízy a nestúpa kvôli ľuďom neprihláseným na trvalý pobyt. Pretrvávajú legislatíva, ktorá obmedzuje financovanie prevádzky aj rozvoja. Naše **úspešné zníženie množstva zmesového odpadu bolo „znegované“ rastom cien služieb** v priebehu rokov 2019 a 2020.

Pri pokuse o vyrovnaný rozpočet a zahrnutí rastúcich nákladov do poplatku, obec naráža na ekonomické možnosti občanov a súčasne na poplatkový strop zákona (limitovaná výška poplatku).

Ako obec musíme zaradiť do rozpočtu zákonnú povinnosť – **zavede-**

nie a prevádzkovanie triedeného zberu a zhodnotenia kuchynského biologicky rozložiteľného odpadu a toto preukázateľne riešiť (hrozba sankčných nákladov), pričom odhad potrebných nákladov v minimálnom variante je cca 10 tis. € (reálne bude treba na zavedenie viac peňazí, kvôli investíciám).

Preto je potrebné upraviť aj sadzby poplatkov za odpady, hoci ani toto ešte neumožní vyrovnané hospodárenie s výdajmi na úrovni 150 tis. Eur ročne. T. j. pri príjmoch z poplatkov cca 140 tis. Eur rozpočet odpadov bude deficitný (a dotovaný z iných zdrojov obce).

VZN OPTIMALIZUJE ADMINISTRATÍVU ÚRADU

VZN vytvára podmienky na redukciiu administratívy a vysokých nákladov spojených s doručovaním rozhodnutí o vyrubení poplatku. VZN predpokladá, že bude adresovaná výzva na zaplatenie poplatku, efektívnejšie a podľa potreby.

Doterajšie delenie na splátky spôsobuje náklady, ktoré sa aj tak prenášajú na občanov. Zaplatenie bude jednorazové, VZN neumožní rozloženie poplatku na splátky. Ak by niektorý občan v hmotnej núdzi požiadal obec o rozloženie poplatku na splátky, bude sa to riešiť v individuálnom konaní.

Zodpovednosť za zníženie výsledného určenia poplatku zákon ukladá občanovi. VZN obce to umožňuje a ponecháva občanovi možnosť požiadať do 31.1. daného roka o zníženie alebo odpustenie poplatku. VZN pôsobí na zlepšenie individuálneho hospodárenia aj na lepšiu platobnú disciplínu občanov. Táto možnosť je pre občanov, ktorí prídu zaplatiť do tohto termínu. Cieľom je efektívne využiť peniaze a čas na rozšírenie služieb obce.

VZN robí predpoklady (v rámci možnosti štátu, dodávateľov aj obce) na zlepšenie elektronickej komunikácie s občanmi. Dodávateľ evidenčného systému odpadov Elwis pracuje

na výrobe aplikácie s prístupom pre občanov platcov (dostupnú verziu ohlásili v Q2/2021). Schválené formuláre (ohlásenie/zmeny, dohoda) budú vybavované aj elektronicke.

VZN redukuje a koriguje prípadné obchádzanie a nesprávny prístup občanov k riešeniu odpadov. Len samotné nevyvážanie (nevykladanie nádoby) ZKO nestačí. Je treba kompostovať (primárne kuchynský) alebo aj čo najlepšie triediť.

VZN ponecháva, stabilizuje a zlepšuje podmienky pre znižovanie poplatkov za predošlý rok za vykonané kompostovanie, triedenie a nevykladanie (poloprázdnych) nádob keď vzniká málo odpadu. Za uplynulý rok 2020 sa zrealizuje odpočítaním (dobropisom) od nového v určenia poplatku pre rok r. 2021. Peniaze vo vlnajšom rozpočte na toto pripravené boli a príslušní občania ich ušetrili zodpovedným prístupom.

EKONOMICKÉ DOPADY NA ROZPOČET OBCE

Ani plánovaný výber poplatkov podľa nových sadzieb nepokryje plánované čerpanie ani v minimálnom variante pre bežnú prevádzku. Navrhovaný rozpočet na odpadové hospodárenie obce nie je vyrovnaný, preto **vyžaduje krytie deficitu vo výške cca 10 000 EUR** zo strany obce (vyplýva to z nových povinností určených zákonom o odpadoch s účinnosťou od 1.1.2021).

V priebehu nasledujúceho roka bude žiaduca potreba investície do riadneho riešenia **kompostárne bioodpadu** (kúpa/prenájom pozemku a technického vybavenia). Veľmi pravdepodobná je potreba investovania do zberného dvora a/alebo vybudovania ďalších **zberných miest** rozmiestnených v území obce. Nedá sa vylúčiť ani predpoklad uloženia **ďalších povinností** obciam zo strany štátu. Obec rokuje s okolitými samosprávami s cieľom zdieľania informácií, investícií a nákladov.

*Eugen Jeckel,
poslanec*

SLOVENSKÝ ČERVENÝ KRÍŽ
miestny spolok
Marianka

65. VÝROČIE ZALOŽENIA MIESTNEHO SPOLKU SLOVENSKEHO ČERVENÉHO KRÍŽA V MARIANKE

Čas neskutočne letí a my sme si len v tichosti pripomenuli vznik nášho spolku, ktorý pre 65. rokmi zakladali p. Šimková Františka, p. Budinský Rudolf, MUDr. Vilčák a p. Danko Jaroslav, vtedajší nadšenci pre ľudskosť a pomoc druhým. Súčasná situácia a karanténa nám nedovolila si pripomenúť toto pekné výročie, ako sa patrí, tak aspoň touto formou si ho pripomínáme. Členovia nášho spolku sa celé dlhé desaťročia zapájali do darcovstva krvi, v obci máme niekoľko nositeľiek a nositeľov plakiet profesora Jánského. Táto tradícia bola rodinnou záležitosťou a dovoľm si povedať, že chodili celé generácie. Aj dnes ešte funguje darcovstvo, ale nie je organizované v takej miere ako kedysi. V súčasnosti sa zameriavame na prvú pomoc pri rôznych akciách a športových podujatiach. Snažíme sa pomôcť vždy keď je treba a tam kde pomoc potrebujú. Veľkou oporou v činnosti nášho spolku nám je aj obec, ktorá nám finančne pomáha. Vďaka obci máme vybavené lekárnicky, tričká s logom alebo vesty. V neposlednom rade je treba poďakovať členom, ktorí sa zapájajú do aktivít a tým prispievajú k fungovaniu spolku. Ak má niekto chuť pridať sa k nám, srdečne ho privítame a budeme radi, že sa náš spolok omladí.

*Všetkým patrí jedno veľké
ĎAKUJEM*

Edita Radačovská

JÁNSKE OHNE

Tak ako aj po minulé roky, aj tento sa konal už 13. ročník Jánskych ohňov. Vtedy sme začínali na ihrisku, kde nám pristavili traktorovú vlečku a na nej vystupovala country kapela. Postupom času sa akcia vylepšovala až prišla do štádia v akom je dnes.

Celú akciu začal futbalový zápas OLD BOY S Marianka: OLD BOY S Sološnica, páni hrali ako o dušu, zápas nakoniec skončil remízou. Odmenou im bola fľaša slivovice od starostu, ktorý si zahral tiež. Po zápase pri ktorom sme sa započuli všetci, pretože nám svietilo slniečko, nastúpili na plochu deti, pre ktoré tam pripravili pod vedením p. Pavly Valentovej súťaž. Za výdatnej pomoci p. Pápayovej Lubice a Dzurillovej Andrejky si deti prešli šiestimi stanovišťami, aby získali pečiatky. Za splnenú úlohu si vyzdvihli u p. Pápayovej Aleny odmenu za súťaž, ktorú zakúpila obec. K tomu dostávali ovocnú šťavu od p. Prepika, ako sponzorský dar pre deti.

A večer pokračoval ďalej.

Tento rok nás svojím vystúpením bavila skupina DUNAJ, ktorá hrala nielen len na počúvanie, ale aj

do tanca, pre tých čo mali chuť tancovať.

Keď sa začalo zvečerievať prišlo na rad hľadanie sladkých pokladov na ihriskovej ploche a nakoniec nám starosta zapálil vatru.

K tomuto všetkému sme mali bufet, kde si mohli účastníci akcie zakúpiť jedlo a pitie, aj keď sa čakalo dlhšie, lebo obsluha nestíhala, chutilo všetkým.

Po celý čas dávali na nás pozor členky Miestneho spolku Červeného kríža v Marianke, p. Olga Šimková a p. Alena Šimková, akcia by sa nemohla konať bez požiarnikov zo Záhorskej Bystrice. V neposlednom rade nechýbala ani pomoc

p. Mária Bubniča a zamestnancov Obecného úradu, ktorý pokosili areál, rozmiestnili lavice a nakoniec všetko ešte v nočných hodinách upratali.

Takže aj touto cestou srdečná vďaka všetkým pomocníkom na akcii.

Edita Radačovská

Sobotňajšie popoludnie nezačínalo práve najlepšie, lebo sa spustil dážď práve vo chvíli, keď sa pre deti začali nafukovať skákacie hrady, ktoré mali byť k dispozícii od 16:00 hodiny, no museli sme posunúť začiatok na 18:00 hodinu. Boli sme veľmi radi, že sme deťom spravili touto atrakciou radosť. Zároveň si mohli v stánku zakúpiť sladké pukance, či lízatká a hlavne cukrovú vatu, ktorá voňala široko ďaleko. Z druhej strany námestia sa k tejto vôni pripojila vôňa pečienok, zo stánku od bufetá-

HODY 2020

ra, ktorý zabezpečoval občerstvenie pre hostí podujatia.

Kúsok opodiaľ sa chystala hudobná produkcia pod vedením DJ Mira, Silvie a Otta Kollmannovcov, ktorí nám odohrali túto akciu zdarma. Bavili ľudí na námestí do neskorých

nočných hodín. Zabávali sa všetky vekové skupiny, od najmladších a najmenších tanečníkov až po skôr narodených. Počasie sa nakoniec umúdrilo a mohli sme sa zabávať do konca akcie. Rozchádzali sme sa po polnoci a nastúpila pracovná čata, ktorá upratala celé námestie a poskladala lavice a stoly, aby ráno nebol neporiadok. Ešte raz srdečná vďaka za dobrú zábavu. Túto akciu odohrali Kollmannovci aj DJ Miro ako sponzorský dar obci. Za čo im srdečne ďakujeme.

Edita Radačovská

MATERSKÁ ŠKOLA

„Deti sú najcennejším zdrojom na svete a jeho najlepšou nádejou do budúcnosti.“

J. F. Kennedy

Čas neúprosne plynie a v tejto zvláštnej dobe sa všetci cítíme ako „Alica v krajine zázrakov“, sme ako v zlom sne a utešujeme sa, že sa zbudíme a všetko bude opäť v starých, zlatých, zabehnutých koľajách. Žiaľ, už veľmi dlhú dobu sa tak nedeje a my sa snažíme pracovať a prežiť v normálnom režime. Hoci veľa ľudí stále hromží, hľadá vinníkov a zodpovedných, lebo tak je to v ľudskej povahe. Nehľadajú riešenia, možnosti, spôsoby popasovania sa so situáciou, s bežným životom. Moje kolegyně – pani učiteľky v materskej škole ten spôsob našli. Pracovali a pracujú počas celej doby obmedzení, nariadení a usmernení v plnom nasadení, s optimizmom, zodpovednosťou voči tým najzraniteľnejším, najmenším – našim deťom. Vzájomne sa podporujú, motivujú vo svojej činnosti.

Napriek všetkým obmedzeniam a neustále sa meniacim nariadeniam deti vzdelávajú, vychovávajú, učia ich, odovzdávajú im nové a nové vedomosti, spestrujú im každodenný pobyt v materskej škole, odovzdávajú im kus zo seba samých.

Aktuálna pandemická situácia nás viac zomkla, pomohla prejať zabudnutú ľudskosť v nejednom z nás. Naučila nás byť zodpovednými k sebe, ale aj ostatným.

Materská škola je živým organizmom, ktorému vdychujú život deti a rodičia v spolupráci s učiteľkami. Rodičia hlavne svojim záujmom, lebo čím viac sa budú zaujímať o dianie v materskej škole, o život ich detí v materskej škole, tým viac sa bude materská škola približovať ich predstavám.

Poslaním materskej školy je dopĺňať rodinnú výchovu o výchovno-vzdelávacie činnosti zamerané na všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa. Vieme, že rodičia nám zverujú svoje deti vo viere, že sa veľa naučia,

a že z nich vychováme jedinečné osobnosti.

Neustále si preto hľadáme cestičky k ich osobnostným črtám, k ich detským dušičkám. Prihovárime sa im s láskou a máme stále na pamäti, že všetky sú dobré s čistou dušičkou.

Na dne každej z nich niečo tíško cinká, preto sa snažíme, aby všetky zvonili naplno. **Edita Marošová**

***Keď sa svet ponorí v mäkučkú tíš,
ako to páperie, pod ktorým spíš,
hviezda, čo svoju tvár obracia sem,
v izbe nám vyčarí žiarivý sen.***

***Na saniach letí k nám vianočný čas
s bohatým náručím jagavých krás,
v srdciach nám roztopí severný pól,
dlaň zmení na štedrý rodinný stôl.***

Prichádzajú Vianoce, najkrajšie a najradostnejšie sviatky v roku. Ľudí sa zmocňuje vianočná nálada, pokoj, láska. Každému z nás čoraz viac záleží na priateľoch, na blízkych a úcta k rodine nadobúda zväčšený rozmer. V čase adventu sa stávame lepšími, ožívujeme tradície svojich predkov a snažíme sa čo najviac spríjemniť si tých pár krátkych chvíľ.

Dokážme sa pozastaviť, porozmýšľať, nevystatujeme sa bohatstvom majetku, ale bohatstvom ducha, lásky a porozumenia.

Dokážme sa poďakovať aj za tú najmenšiu pomoc. Za prácu, ktorú vykonali niečie ruky pre nás, naše deti a rodičov.

Dokážme sa tešiť z každej maličkosti, z každého úprimného úsmevu, včas podanej ruky.

Prežime podmanivú vianočnú atmosféru umocnenú láskou, šťastím, pokojom a nádejou.

Všetkým Vám želim príjemné prežitie vianočných sviatkov spolu s celým kolektívom MŠ.

Edita Marošová

SPOLUPRÁCA RŠ PRI MŠ A MŠ

Minulý školský rok, od marca do júna 2020, tak ako aj začiatok terajšieho školského roku sú výrazne poznačené pandémiou Covid-19. Mnohé naplánované akcie pre deti sa z dôvodu núdzového stavu nemohli konať. Napriek tomu pedagógovia MŠ aj RŠ pri MŠ nezaháľali.

V čase pred núdzovým stavom sa konali voľby členov RŠ na obdobie 1/2020-1/2024 a dôležitým bodom novej RŠ pri MŠ v minulom šk. roku bolo Výberové konanie na funkciu riaditeľa MŠ. Úspešnou kandidátkou na post riaditeľa MŠ sa stala p. Edita Marošová, ktorá bola následne aj p. starostom menovaná do funkcie riaditeľa MŠ.

P. Marošová s láskou a svedomím vykonáva svoje povolanie, jej pozitívny vzťah k deťom aj naďalej oceňuje hlavne rodičia našich škôľkarov.

Dobrou spolupracou pedagógov MŠ a členov RŠ pri MŠ sa podarilo zabezpečiť nové pomôcky pre deti, nové dekorácie objektu MŠ, v triedach aj v spoločných priestoroch (napr. osadenie sieťok a žalúzií na okná MŠ, osadenie systému

BRANO). Taktiež sa zabezpečilo vybavenie pre pedagógov MŠ. Mnohé projekty pripravované MŠ a RŠ pri MŠ majú dlhodobějšíu prípravu a ich realizácia je naviazaná aj na financie obce, preto sa s nimi počíta do budúcnosti. Takýmto projektom je napr. osadenie krásnych a nových podláh, vhodných pre deti, do priestorov MŠ a z časti aj do priestorov ZŠ.

Vo výročnej správe RŠ pri MŠ v Marianke za šk. rok 2019/2020 sa uvádza:

„Rada školy vyjadruje spokojnosť s prácou pedagógov i ostatných pracovníkov za uplynulý šk. rok. Vysoko hodnotí snahu vedenia školy a všetkých pedagógov neznižovať kritéria na kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu ani počas núdzového stavu vyhláseného vládou SR.“

Nadalej veríme v dobrú spoluprácu medzi MŠ a RŠ pri MŠ, veríme v množstvo nových a úspešných projektov, ktoré rozšíria očká našich malých škôľkarov.

Katarína Baranovičová

MYSLENIE VLÁDNE SVETU

Nadchnúť deti primárneho stupňa pre myslenie a súťaživosť je veľmi dôležité pre ich budúce formovanie a smerovanie. Preto deti učíme k pragmatickej práci. Na našej škole sa každoročne zúčastňujeme všetkých matematických a vedomostných súťaží ktoré organizuje nezisková organizácia Talentída. Tento rok sa zúčastnilo 26 žiakov matematickej súťaže Matematický klokan. Z tohto počtu dostalo 5 žiakov diplom Úspešný riešiteľ a vecné odmeny. Táto súťaž vznikla v roku 1991 vo Francúzsku. Tvorcovia jej dali názov po austrálskom národnom zvieratku, lebo sa inšpirovali podobnou súťažou, ktorá vznikla v Austrálii.

MOJE NOVÉ SKÚSENOSTI....

V ŠKD na Základnej škole v Marianke som dostala triedu 2. ročníka s 20 žiakmi.

Je to trieda vyrovnaná, žiaci sú milí a majú dobré správanie. Keďže sú to druháci, po 5.vyučovacej hodine sú unavení. Preto ich nechám oddýchnuť a vymýšľam pre nich aktivity, ktoré ich zabavia- napr.pantomíma, dramatizácia rozprávok....

Deti milujú vyrábať rôzne hračky, darčeky, výtvary z papiera a textilu, ale zároveň opakovanie učiva zo Slovenského jazyka a matematiky prebieha v duchu „škola hrou“ formou rôznych didaktických hier.

V dnešnej dobe je veľmi dôležitý pohyb, preto deti sa vždy po aktívnej činnosti v triede vezmú von, aby si vyčistili hlavu, je to prirodzená súčasť ich života.

Je fajn, že nezabúdame byť cez naše deti deťmi aj my.

Stanislava Belláková,
vychovateľka 2.A

Matematický klokan sa stal najväčšou matematikou žiackou súťažou na svete. Hlavným poslaním súťaže je propagovať a popularizovať logické myslenie a matematiku medzi žiakmi, umožniť žiakom súťažnou formou porovnávať svoje vedomosti s rovesníkmi z iných škôl, predviesť okoliu svoje schopnosti a dosiahnuť za to uznanie.

V tomto školskom roku sme zahájili celoslovenskú matematickú súťaž Maksík, ktorá je určená pre žiakov 2. – 4. ročníka základných škôl. Prihlásilo sa 22 žiakov. Škole sú zaslané päť krát do roka matematické úlohy. Hlavným cieľom súťaže je presvedčiť deti, že čítať s porozumením, rozmýšľať a hľadať riešenie môže byť spojené so zábavou. Navyše im dáva šancu prejaviť svoju tvorivosť nielen v matematike, ale aj vo vymýšľaní príbehov a kreslení obrázkov, ktorými sú úlohy ilustrované. Žiakom sa tak rozvíja logické myslenie a tvorivosť.

Výsledkom snaženia bude pre súťažiacich diplom „Múdry Maksík“, ktorý si každý Maksík preberie v posledných dňoch školského roka.

Okrem týchto matematických súťaží sa každý rok zúčastňujeme vedomostnej súťaže Všetkovedko. Je to celoslovenská súťaž pre žiakov 2. – 5 ročníka základných škôl, ktorá sa uskutoční dňa 1.12.2020 a objaví najmúdrejších medzi najbystrejšími. Z našej školy sa prihlásilo 21 žiakov, ktorí budú riešiť zaujímavé úlohy z rôznych oblastí – vlastiveda, prírodoveda, slovenský a anglický jazyk, matematika, hudobná, výtvarná, informačná a dopravná výchova. Deti získajú všeobecný prehľad, zopakujú si prácu s textom, čítanie s porozumením, kritické myslenie, chuť súťažiť a budú mať radosť z výhry. Najlepší riešitelia získajú titul Všetkovedko, ostatní si odnášajú titul Všetkovedkov učeň. Každý riešiteľ si odnesie vecné ceny od organizátora súťaže Talentída, n. o., Bratislava.

Pevne veríme, že v súťažiach uspějeme.

školská koordinátorka
PaedDr. Sofia Bugáňová

ZA DVERAMI ŠKOLY....

Škola, zvláštna to inštitúcia, v ktorej učiteľ je hercom, večným dieťaťom i večným optimistom. Napriek zvláštnosti situácii do ktorej nás vtiahol nový vírus, nikto z nás učiteľov nestráca nádej, že sa mu podarí svoje ciele dosiahnuť a naplniť.

Dennodenne sa snažíme naučiť svojich žiakov to, čo im predpisujú učebné plány, osnovy, ale aj pravidlá spolunažívania, ľudskosti, či lásky k životu. Na jar sme behom troch týždňov od zatvorenia škôl nabehli na online výučbu vo všetkých ročníkoch bez ohľadu na vek niektorých z nás a za to sa chcem všetkým učiteľom veľmi pekne poďakovať. Ani raz sa nesťažovali, že im niečo nejde, ani raz ich neobťažovalo prísť

do školy a vyriešiť problém, ktorý vznikol.

A tak je to aj v našej škole, ktorá má vďaka učiteľom, ale aj zmyslu a významu svojho poslania vlastnú vôňu presiaknutú individuálnym prístupom, šibalstvami, mladosťou a humorom.

Školský rok 2020/2021 sme začali pre nás bolestivou udalosťou. Museli sme odprevadiť na poslednú cestu našu pani vychovateľku Alenku Žužicovú, ktorá nám veľmi chýba a často ju spomíname nielen my, ale aj žiaci, ktorým chýbajú jej hodiny Prvouky a tvorba v školskom klube detí. Vieme, že ako my, tak aj deti na ňu nezabudnú, najmä na jej zmysel pre humor, ktorým vedela odrov-

nať ako nás v zborovni, tak aj žiakov v triede. Alenka, chýbaš nám...

S novým školským rokom prišlo do našej školy 80 žiakov. Otvorili sme štyri ročníky s piatimi triedami nasledovne: I.A - 22 žiakov, II.A - 20, III.A - 18 žiakov, IV.A - 12 žiakov a IV.B - 8 žiakov a štyri oddelenia školského klubu.

V tejto dobe ideme v obmedzenom režime krúžkovej činnosti, zatiaľ sa nekonajú, ale záujmy detí sa snažíme pestovať vo vyučovacom procese na výtvarnej výchove, telesnej výchove, či v školskom klube detí.

Situácia nám dovolila sa vrátiť do lavíc a tak naši učitelia mohli naplno začať s CLIL výučbou. V každom ročníku sa realizujú hodiny matematiky alebo prírodovedy v anglickom jazyku minimálne raz za dva týždne, z čoho máme úprimnú radosť.

Súťaže ako Všetkovedko, Matematický Klokán, alebo zber gaštanov a nátierkový deň sme zrealizovali ako aj po iné roky, hoci v trošku inom duchu.

Veríme, že táto zaujímavá a neštandardná doba pominie a zase sa

rýchlo vrátíme do kolobehu výletov, exkurzií, besiedok, či krúžkovej činnosti.

Skôr, ako prenechám slovo osiatnym mojím kolegom by som sa chcela poďakovať všetkým rodičom, ktorí sú neuveriteľne disciplinovaní a dodržiať všetky nariadenia, ktoré nám Ministerstvo školstva nariaďuje. Váš prístup ku škole, učiteľom

a všetkému, čo sa okolo nás deje si nesmierne vážime a ďakujeme za všetku pomoc a ochotu, ktorú nám venujete.

Na záver by Vám rada poprialala veľa zdravia, lásky a hlavne veľa krásnych a zaujímavých dní strávených spoločne s Vašimi ratolesťami.

Katarína Golonková,
riaditeľka ZŠ

SILA DOBRÉHO SLOVA...

V školských laviciach strávili moji malí kamaráti s veľkou dušou, prváčence už štvrtrok. Za tento čas prešli dlhou cestou poznania prvých písmen, číslíc, pokusov, zručností, uplatňovania pravidiel spolužitia či vzájomného rešpektu. V zaujímavých aktivitách clirovom vyučovaní sa hravo učia na hodinách matematiky, čítania pomenovať čísllice, ovocie, zvieratá v inom jazyku a to v angličtine.

Po určitom čase a teda prvom štvrtročnom období prichádza chvíľa hodnotenia práce žiakov. Hodnotenia môžu mať formu slovnú /plat-

né od roku 1995 pre prvý stupeň/ a formu klasifikácie- známky.

V našej škole žiaci prvého ročníka sú hodnotení slovné a vo vyšších ročníkoch slovné hodnotenie vystriedala klasifikácia.

Myslím si, že v záujme humanizácie slovné hodnotenie je pre žiakov nižších ročníkov menej stresujúce ako známkovanie. Je známe, že pri pocite ohrozenia, prežívania strachu sa naše telo pripravuje na útok alebo útek. Vystrašený človek nie je schopný racionálne uvažovať, učiť sa. Dobré slovo motivuje aj menej úspešné dieťa veriť v seba, vo svoje napredovanie, vo vlastné sily a schopnosti, dáva mu možnosť uvedomiť si, že svojou vôľou môže veľa vecí zmeniť k lepšiemu. Pomocou takejto formy hodnotenia môžeme usmerniť snaženie želaným smerom, povzbudzovať ho. Dôležitý je vzťah medzi učiteľom a žiakom či rodičom. Naplnenie tejto požiadavky spočíva predovšetkým v úsilí porozumieť žiakovi, brať ho ako individualitu, rešpektovať jeho jedinečnosť. Dobré slovo je založené na empatii a úcte k človeku. Túto požiadavku naplníme ak sa nehneváme na deti, že hneď nerobia všetko tak, ako očakávame. Dovoľme im robiť chyby, niečo nevedieť. Veď učenie je proces. Berme ich také, aké sú. Upozorňujeme ich, motivujeme, povzbudzujeme a ukazujeme cestu.

....Nech dobré slovo prináša radosť nám všetkým...

Tatiana Smidová

KULTÚRA V MARIANKE DOSTALA ZABRAŤ

Zatiaľ čo v minulom roku obec žila, rok 2020 bol naozaj ťažký. Čo nepokazila korona, otrávil starosta

V minulom roku kultúrna komisia, teda nie zamestnanci obce, zorganizovala, alebo pomohla zorganizovať Prvý reprezentačný ples, Maškarnú veselicu, Medzinárodný deň detí, po zhruba 20 rokoch sme obnovili tradíciu Hodov v Marianke, Jánske ohne, Čítanie deťom, Stavanie mája...Všetky tieto akcie zorganizovali občania, vo svojom voľnom čase, bez jediného centu odmeny.

Vízia novej kultúrnej komisie bola v prvom roku zvládnuť organizáciu tradičných akcií, v Marianke, získať istú skúsenosť pri ich organizácii a obnoviť tradíciu hodov. A následne, keď zvládneme tieto „povinné jazdy“ postupne pridávať ďalšie a ďalšie väčšie, či menšie podujatia.

Mali sme víziu organizovania pokojných koncertov, či už v exercičnej záhrade, ale aj v iných priestoroch, pohrávali sme sa myšlienkou začatia tradície sochárskeho sympózia a budovania akejsi vonkajšej galérie,

lákalo nás divadlo, prípadne letný divadelný minifestival. Tiež sme chceli pokračovať v obnove tradícií – na konci fašiangov „pochvátať basu“.

Súčasťou kultúry je aj uchovávanie tradícií a dedičstva v písomnej, alebo aj hovorenej podobe. Preto kultúrna komisia pripravila projekt uchovávania príbehov Marianky vo forme zvukového archívu.

Zároveň sme chceli presadiť, aby informácie o dianí v obci reportovali nezávislí ľudia – teda nie poslanci a aby Mariatál pripravovali profesionálni novinári.

Rok 2020 sme síce začali opäť úspešným plesom, no už pri organizácii Maškarnej veselice, ktorú sme chceli spojiť s pochovávaním basy, sa prejavil chladný prístup obce k podpore tohto podujatia, čo sa následne prejavilo aj stratou záujmu zo strany občanov. V minulosti po dedinách, tieto zábavy a pocho-

vávanie basy organizovali najmä mládež. Dnes sa však mládež venuje iným formám zábavy, čo je možno aj výzvou pre nás dospelých, aby sme im vytvorili podmienky na taký druh zábavy, ktorý bude blízky aj im.

Človek minie, pánboh mení...

V tomto roku starosta posilnil administratívu úradu o p. Editu Radačovskú, ktorá ako platená pracovníčka prevzala aj oblasť kultúry. Kultúra v Marianke by tým pádom konečne mohla byť zastrešená tak, ako to v samosprávach má byť - plateným človekom. V Marianke to roky zadarmo suplovali poslanci – najviac Mário Bubnič.

Oklnosti sa však vyvinuli tak, že napriek personálnej posile v oblasti kultúry, sa nielenže nepodarilo zorganizovať nič z nových projektov, ale okrem Jánskych ohňov ani tie, akcie, ktoré mali v obci tradíciu.

Pri väčšine projektov je dôvod veľmi dobre známy - pandemická situácia a hygienické opatrenia, ktorých cieľom je zamedziť šírenie koronavírusu. Že sa neuskutočnili, teda nie je chybou pani Radačovskej, ani úradu.

Zvukový archív Marianky

Starosta však vyslovene odsadobotoval projekt Zvukového archívu obce Marianka. Obec už niekoľko

rokov nemá kronikára, Mariatál vychádza veľmi sporadicky, Webová stránka obce je cenzurovaná. Marianka má pritom veľmi zaujímavú históriu, a prešla veľmi zaujímavým, búrlivým vývojom. V obci dodnes žijú pamätníci, ktorí príbehy Marianky poznajú a dokážu o nich pútavo rozprávať. Preto kultúrna komisia pripravila projekt, ako tieto príbehy nahrávať, ľahko sprístupniť vo Zvukovom archíve Marianky a uložiť ich v elektronickej podobe. Plán bol prostý - stretávať sa so staršími Mariančanmi, zaznamenávať ich spomienky a rozprávania, aby príbehy z Marianky ostali uchované aj pre ďalšie generácie. Pamätníci totiž pomaly odchádzajú a s nimi aj ich spomienky. Tieto príbehy by mali byť ľahko prístupné prostredníctvom internetu, sociálnych sietí, ale aj mobilných telefónov a každý, kto by mal záujem, by si ich mohol kedykoľvek vypočuť.

Či už by išlo o príbehy z vojny, príbehy z kultúrneho života obce atď atď. Marianka je obec, do ktorej prichádza množstvo ľudí z iných kútov Slovenska a je dôležité, aby si napriek tomu zachovala svoju identitu.

Starosta obce však odmietol poskytnúť financie vo výške niekoľko sto eur, ktoré sú potrebné na technické zabezpečenie projektu.

Vďaka sponzorskej podpore majiteľa potravín v Marianke, Mária Bubniča, sa napriek tomu projekt predsalen bude realizovať.

Komunikácia a informovanosť

Čo však už je záležitosťou Obecného úradu a starostu, je kultúra komunikácie. A tá bohužiaľ, ako jed postupne trávi našu obec. Starosta totiž nastavil kultúru intríg, ohovárania poza chrbát, očierňovania, osobných útokov, manipulácie informácií a cenzúry.

Usilovne pracuje na budovaní vlastného kultu osobnosti. Citlivo vyberá informácie, ktoré zverejní. Uvoľňuje len tie, ktoré sú pre neho pozitívne, často ide výlučne o lacnú sebaaprezentáciu, často vyzdvihuje svoje zásluhy. Neraz si mylí prácu

aktivistu v OZ Karpaty, s prácou starostu.

Za celé dva roky, od jeho nástupu do funkcie, držíte v ruke LEN druhé vydanie Mariatálu. Občania, najmä starší, ktorí nevyužívajú internet a sociálne siete, tak takmer vôbec nie sú informovaní o dianí v obci.

Väčšinu informácií starosta uvoľňuje prostredníctvom Obecnej webovej stránky ktorú spravuje len on, a poslanci k nej nemajú prístup, alebo sociálnej siete Facebook, ktorú opäť spravuje len on, len on schvaľuje, ktoré príspevky budú zverejnené a ktoré nie. Príspevky, ktoré by boli preňho nepohodlné neuverejňuje, kritické komentáre vymazáva.

Za takéto diktátorské spôsoby by sa nemusela hanbiť ani komunistická cenzúra v najtvrdších normalizačných časoch.

Uplynulý rok bol teda pre Marianku z pohľadu kultúry skôr rokom temným a čiastočne symbolizovaný starostovým vztyčeným prostredníkom, ktorý predviedol objektívu fotografa pri Jánskych ohňoch. Ale tak, ako po sychravom prechode z leta, cez jeseň a zimu, musí vždy prísť rozkvitnutá jar, verme, že po tomto smutnom období príde aj pre Marianku opäť krajšie obdobie.

Maroš Sýkora

Predseda kultúrnej komisie

Vážení čitatelia Mariatálu, občania.

Som rád že po dlhšej prestávke vo vydávaní Mariatálu sa i napriek zložitej situácii s pandemiou koronavírusu podarilo nájsť spôsob a opäť sa vrátiť k vydávaniu obecného spravodaja Mariatál. V minulosti, čosi viac ako 12 rokov bolo vydávanie Mariatálu zastrešené mojou dobrovoľníckou činnosťou poslanca, príspevky som zbieral od komisií poslancov, záujmových združení v obci, školského zariadenia, fary, občanov. Vždy je uvedený aj odpočet činnosti starostu obce za uplynulé obdobie a tiež výhľad do budúcnosti.

Úvahy z poslaneckých lavíc o angažovaní profesionálneho novinára, ktorý by Mariatál autorsky aj formálne zostavil zlyhali a tak sme sa opäť vrátili k pôvodnému konceptu, tentokrát formálne zastrešenému vlastnými kapacitami Obecného úradu. Malo by to byť stabilne udržateľné, vecné riešenie, ktoré snáď bude pokračovať aj do budúcnosti.

Prajem veľa šťastia, zdravia a predvianočnej pohody pri čítaní aktuálneho staro-nového čísla Mariatálu. Nech sa nám všetkým darí.

Ing. Marcel Porges, poslanec

OBEC MARIANKA

– AKO ĎALEJ, ...?

Vážení občania, som v zastupiteľstve obce Marianka už 14 rokov, po pri tejto pozícii som zažil štyri rôzne zostavy zastupiteľstva a štyroch starostov. Skúsím Vám touto cestou sprostredkovať môj subjektívny pohľad na funkčnosť zastupiteľstiev počas môjho pôsobenia v nich v nádeji, že by to mohlo prispieť k uvedomeniu si pozície poslanca a jeho poslania, či už v súčasnom alebo aj budúcich zastupiteľstvách, občana/voliča. V mnohom nebudem konkrétny, kritické fakty z minulosti, ktoré by som vedel uviesť by aj tak ničomu nepomohli.

Ako jednu z najúžasnejších zostáv zastupiteľstva hodnotím zastupiteľstvo zvolené v roku 2006. Hoc nie vždy rovnaký názor na riešené problémy, ale jednoducho tam panoval hlavne zdravý rozum a nakoniec konsenzus bez akýchkoľvek bočných ambícií a záujmov. Z toho pramenil aj entuziazmus, s akým sa veci riešili. Žiaľ, v tomto období sme nemali šťastie na starostu a niektoré dôsledky tu pretrvávajú dodnes.

Nasledovali voľby 2010 a zastupiteľstvo už nie celkom bez osobných, alebo skupinových záujmov, ale ideálny stav asi ťažko niekedy nastane a, samozrejme, každý má právo na vyslovený názor i keď niekedy sa zišli aj úplne protichodné názory na obecný záujem. Tu sme však mali jedno veľké šťastie - mimoriadne schopného starostu, ktorý zmenil Marianku na nepoznanie - určite potvrdí ten, kto premenu Marianky v tomto období zažil.

Voľby 2014 opäť potvrdili toho istého starostu, zastupiteľstvo bolo však hodne polarizované, a tu už práca spočívala hlavne na pleciah starostu a jeho umení dosiahnuť žiadaný výsledok, hoci ciele vždy smerovali k obecnému záujmu,

v zastupiteľstve sa to nie vždy darilo presadiť.

Roky 2015 až 2018 boli poznamenané zásahom tretích strán, dnes ešte ťažko hodnotiť udalosti, ktoré celé dianie vyvolali, nič menej, z pohľadu dneška, keď je rozbehnutých mnoho procesov voči sudcom, prokurátorom, dokonca štruktúram v NAKA je prirodzené zapochybovať o dôvodoch vtedajších udalostí vrátane rozhodovania súdov. Toto obdobie bolo poznačené nevidanou črtou - na stoličku starostu sa po legitímnych voľbách posadil developer v Marianke. Mnohé dôsledky tejto voľby ešte len pocítíme. Zastupiteľstvo ostalo pôvodné a rešpektujúce právo na vlastný názor, niektoré rozhodnutia ani nedem komentovať - na všetkých nás, obyvateľov Marianky ešte len možno doľahnú.

Voľby zastupiteľstva v roku 2018 boli predsa len čímsy špecifické, v zastupiteľstve sedia traja neúspešní kandidáti na kreslo starostu. Z mojho pohľadu zrejme aj to, aj blížiaci sa termín nadchádzajúcich volieb 2022 hýbe našimi reáliami Marianky. Polarizácia v zastupiteľstve sa neraz už prejavila a opäť zdôrazním, ponúkam len môj subjektívny pohľad. Podľa môjho názoru záujmy jednotlivcov a skupín, snaha „páčiť sa“, sú tu veľakrát na hony vzdialené od verejného záujmu, nuž ale, formálne legitímne. Súčasného starostu v zásade nebudem hodnotiť superlatívami, ale určite sa mu nedá uprieť snaha dať aj staré resty do poriadku. Keďže ide o súčasnosť, tu už budem konkrétnejší - sú to problémy vydaných stavebných povolení v obdobiach minulých, snaha o korekciu UP vo forme územného plánu zón, snaha dosiahnuť čo najlepšie podmienky pre Marianku z pohľadu výstavby tunela v bezprostrednej

blízkosti Marianky (proces EIA). Vo veľa prípadoch polarizácia v zastupiteľstve doslova oslabuje vyjednávaciu pozíciu obce s protistranou, žiaľ. Ničmenej, motivácia k napísaniu tejto úvahy bolo posledné zastupiteľstvo, na ktorom bol starostovi legitímne podaný návrh na zníženie platu, ktorý mu bol práve tým istým krídlom zastupiteľstva na začiatku volebného obdobia navýšený. Pravdu povediac, nechápem. V čase keď sa mu ako prvému starostovi po dvoch predchádzajúcich podarilo správoplatniť stavebné povolenie na Bystrickú ulicu (po ~siedmych rokoch), podarilo zrekonštruovať a skolaudovať školskú jedáleň, vyriešiť vzduchotechniku v základnej škole, postaviť a skolaudovať multifunkčné ihrisko, na poslednú chvíľu využil dotáciu na zásadné rozšírenie kamerového systému v Marianke, už spomenutý proces EIA s tunelom, nezanedbateľná je aj agenda s odpadmi. Dalo by sa ešte menovať viac aktivít, ktoré boli spravené a aj tie, ktoré neurobil/nestihol/zanedbal, ničmenej, k čomu by malo motivovať v tejto situácii zníženie jeho platu? Nechápem, opäť len pozriem na zostavu zastupiteľstva a pýtam sa, aká je vôbec vízia poslancov v zastupiteľstve - od tých krátkodobých typu Bystrická až po dlhodobé typu ochranné pásmo cintorína, územný plán zón, zmluva s cirkvou, diaľničný tunel, dojednanie s developer-
mi, ...

Aj preto som sa rozhodol v takejto vážnej veci - uznesení o znížení platu starostu podporiť návrh, aby starosta uvedené uznesenie obecného zastupiteľstva nepodpísal a návrh na zníženie platu starostu si musel získať aspoň trojpäťtinovú väčšinu poslancov tak, ako je to potrebné pri všetkých vážnych rozhodnutiach obecného zastupiteľstva.

Otázka z nadpisu zostáva - Marianka, ako ďalej?

S úctou,
Ing. Marcel Porges,
poslanec

CHORUS AUGUSTINI

Sezóna 2020

Na tohtoročnú sezónu 2020 sme mali v našom zbore Chorus Augustini Marianka smelé plány. Žiaľ, pandémie sa dotkla aj činnosti nášho združenia amatérskych spevákov. Po našich úspešných vystúpeniach v Ríme, Santiago de Compostela,

Izraeli a vydaní vlastného CD v rokoch minulých sme začiatkom roku plánovali zájazd do Lurd ako doprovod členov Maltézskeho rádu, turné po východnom Slovensku

a samozrejme tiež miestne domáce podujatia ako veľká septembrová púť v Marianke a koncornočné vystúpenie v Dóme sv. Martina.

Už na jar tohto roku bolo jasné, že naše plány hlavne so zahraničnou prezentáciou ani prezentáciou na východnom Slovensku nevyjdú. Sústredili sme sa preto na podujatia, ktoré sa v danom čase konať mohli a aj konali. Situácii s pandemiou sme museli prispôbiť aj naše ná-

cviky, cvičili sme spravidla dva krát týždenne do posledných dní do kedy nám to bolo umožnené. Vystupovali sme hlavne na miestnych bohoslužbách vrátane veľkej pravidelnej septembrovej púti v Marianke. Vešpery v kostole sa konali 12.9. a 13.9. omša v kostole, ktorú prenášala aj TV LUX.

V čase písania tohto príspevku je naša činnosť stále pozastavená pandemiou, nič menej, infekcia sa členom nášho zboru vyhla a dúfame, že situáciu sa postupne podarí zvládnuť a my budeme opäť moct na sebe pracovať a rozdávať radosť okolo seba, hlavne v Marianke.

Na záver by sme sa chceli poďakovať vedeniu obce Marianka, ktoré i napriek nižším príjmom zo štátneho rozpočtu našlo vôľu a aspoň v redukovanej miere podporilo všetky občianske združenia v obci, vrátane nášho.

Ďakujeme.

Ing. Marcel Porges

štatutár občianskeho združenia

Chorus Augustini

Pracovná nálada pred omšou 13.9.2020 Marianka, Chorus Augustini

MARIATÁLSKI ĽADOBORCI ZOHRIEVAJÚ BAZÉNY A PRIEHRADYV OKOLÍ.

Stabilná partia chlapov a jednej dievky z Marianky každý zimný víkend začína nedeľu už krátko po brieždení plávaním v ľadovej vode. Posledná zima nám nepriala, teplota vody tuším neklesla pod 3,5°C. Ničmenej, táto zima vyzerá sľubne, na priehrade v Lozorne sme sa dostali posledný víkend už na 4,5°C. Boli však aj zimy, keď sme si museli rúbať životný priestor v ľade a voda mala takmer 1°C, prípadne niektorí absolvovali s našou

hviezdou nežného pohlavia aj tance na ľade. Síce na boso, ale vo všetkej počestnosti v plavkách. V zásade veríme, že nám to pomáha aj v tejto modernej dobe voči Covid 19, i keď raz si to odniesla aj jedna nezbedná zapálená prostata. Po vyjdení z vody sme všetci príjemne červení ako raci, až na ochlpenie sa stiera rozdiel medzi pohlaviami a pri ceste domov si občas vychutnávame príjemnú triašku. Rozmrazenie chvíľu trvá, ale ten pocit neskôr za to sto-

jí. Raz sme si chceli bezprostredne po opustení bazénu merať tlak, ale tlakomer sa zasekol na hornom tlaku ~270. Musíme pripustiť, že k najzložitejším operáciám patrí obliekanie po kúpeli, zväšť keď je teplota vzduchu pod -10°C. Vtedy je doslova umenie mokkými nohami neprimrznúť k terénu, alebo odtrhnúť zo zeme pohodené primrznuté plavky. Tento šport praktizujeme už cca 5 rokov a už uvažujeme aj o riadnej registrácii nášho spoločenstva. Naša ľadoborkyňa a najmä naši ľadoborci by uvítali viac otužilcov nežného pohlavia, aby sme boli motivovaní k lepším výkonom a výraznejšiemu vypínaniu hrude a zatahovaniu brucha pred fotoaparátom. Členské dádam uhrádzajú chlapci.

Marcel Porges

v zasúpení Mariatálskych

ľadoborcov (Broňa, Karol, Stano,

Viktor, Roman, Peter, Martin,

Dino, Marcel)

ĎALŠÍ ÚSPEŠNÝ ROK SPOLKU PERMON MARIANKA

Spolok Permon Marianka aj v roku 2020 zorganizoval pre obyvateľov a návštevníkov Marianky viacero zaujímavých podujatí a aktivít.

Úspešným podujatím bolo Otvorenie sezóny Miniexpozície ťažby a spracovania bridlice v Marianke, ktoré sa v tomto roku uskutočnilo z dôvodu protipandemických opatrení až dňa 28. 6. 2020. Hlavnou témou bolo uvítanie do života novej publikácie „Veľkej knihy o marianskej bridlici“, ktorej vyda-

Miniexpozícia ťažby a spracovania bridlice v Marianke, ktorá bola vytvorená Spolkom Permon Marianka v roku 2014 v ústí Bridlicovej štôlne v Marianskom údolí, bola v roku 2020, v období jún až október, otvorená pre verejnosť spolu 15 krát. V letnej sezóne to bolo každý párný týždeň v nedeľu. Okrem ši-

rokej verejnosti ju navštívili aj žiaci ZŠ zo Záhorskej Bystrice, počas letných prázdnin malí futbalisti z kempov Obecného športového klubu Marianka, ohlásená skupina z Chorvátskeho Grobu a účastníci

Autori knihy a hostia na Otvorení sezóny Miniexpozície 2020 (foto: Ivan Paška)

nie finančne podporila obec Marianka. Podujatie otvoril predseda Spolku Permon Marianka Roman Lehotský. S prihovormi vystúpili starosta Marianky Dušan Statelov a predsedníčka záujmového združenia Krajina bridlice z mesta Odry z Českej republiky Alena Zemanová. Zástupcovia autorov publikácie Ján Madarás, Peter Ondrus, Jozef Král a Roman Lehotský stručne predstavili prítomným obsah jednotlivých kapitol. Publikáciu, ktorá sa víťala do života tradične posypaním drvenou bridlicou, požehnal biskup a prvý ordinár Ordinariátu ozbrojených síl a ozbrojených zborov SR Mons. František Rábek. Na záver si mohli návštevníci pozrieť Miniexpozíciu.

exkurzií OZ Ekovýlety. Významná bola aj návšteva pracovníkov Slovenského banského múzea z Banskej Štiavnice Magdalény Sombathyovej a známeho montážneho fotografa Ľubomíra Lužinu. V rámci sprevádzania po Miniexpozícii boli pre návštevníkov pripravené aj malé tematické výstavy. Počas výstavy historických banských lamp si mali možnosť návštevníci pozrieť zblízka lojovú funcu, olejový kahanec, celoliatinový kahan, sicílsku tunelársku lampu, Davyho lampu, bezpečnostnú benzínovú vetierku, karbidku,

elektrickú lampu slúžiacu na označenie posledného huntu banského vlaku a súčasnú elektrickú banskú čelovku. Na výstave starých banických prilieb to boli prilby kožené, laminátové, ale aj plastové.

K tradičným podujatiam v Miniexpozícii patrí aj Deň obetí banských nešťastí, tzv. Deň bielych ruží, ktorý sa uskutočnil v Marianke dňa 9. 8. 2020. Počas sprevádzania Miniexpozíciou členovia spolku pripomenuli návštevníkom doteraz známych 12 obetí, ktoré zahynuli pri ťažbe bridlice v rokoch 1863 – 1903 v Marianke. Na záver dňa položili biele ruže ku kaplnke sv. Barbory – patrónky baníkov v Panskom lese.

Začiatkom júla 2020 dala obec Marianka vytlačiť a na okraji Námestia 4. apríla nainštalovať billboard pozývajúci záujemcov na prehliadku Miniexpozície ťažby a spracovania bridlice v Marianke. Autorom textu a grafického návrhu je Roman Lehotský a autorom fotografií Ivan Paška. Je to ďalší doklad rozvíjajúcej sa spolupráce Spolku Permon Marianka s obcou Marianka smerujúci k dlhodobej podpore cestovného ruchu v tomto regióne.

Spolok Permon Marianka sa v tomto roku dňa 14. 11. 2020 vo večerných hodinách opäť aktívne zapojil do medzinárodnej Noci múzeí a galérií 2020. Z dôvodu protipandemických opatrení nemuseli po prvýkrát chodiť záujemcovia o program do Miniexpozície ťažby a spracovania bridlice do Marianky, ale spolok prišiel za nimi online domov. Prostredníctvom aplikácie ZOOM

Požehnanie knihy biskupom Mons. Františkom Rábekom (foto: Ivan Paška)

sme im predstavili dve prezentácie, premietli dokumentárny film „Putovanie za marianskou bridlicou“ a spoločne si zalistovali v publikácii „Veľká kniha o marianskej bridlici“.

Spolok Permon Marianka sa podieľal aj na 3. ročníku Detskej baníckej akadémie JUDr. Dušana Vilima, ktorú dňa 29. 8. 2020 zorganizoval v Pezinku Malokarpatský banícky spolok. Súčasťou spolkového stanoviska bola prezentácia marianskej bridlice a najvýznamnejších bridlicových výrobkov z Marianky – školskej písacej tabuľky a strešnej krytiny. Nechýbala ani ukážka osekávania bridlice a vyhotovovanie bridlicových srdiečok. Podujatia sa zúčastnilo až 150 detí.

Zástupca Spolku Permon Marianka sa zúčastnil dňa 9. 7. 2020 pri meste Odry slávnostného otvorenia Flascharova dolu pre verejnosť. Priblížne 300 metrov chodieb v dvoch etážach prepojených rebríkmi umožňuje záujemcom prehliadku banských chodieb, ťažobných komôr, základok vytvorených z bridlicových blokov a dobre odkrytej bridlicovej vrásky. Po Raabovej štole je to už druhé verejnosti sprístupnené banské dielo na bridlicu v Českej republike.

Históriu ťažby a spracovania bridlice v Marianke pripomenuli členovia spolku aj poslucháčom Slovenského rozhlasu. Rádio Regina dňa 23. 8. 2020 odvysielalo v rámci do-

kumentov o obciach „Zvony nad krajinou“ reláciu o Marianke a dňa 7. 11. 2020 to bolo v rámci relácie Panoráma.

Zástupcovia Spolku Permon Marianka sa zúčastnili dňa 24. 1. 2020 rokovania Rady Združenia banských miest a obcí Slovenska v Handlovej a jeho valného zhromaždenia dňa 16. 7. 2020 v Banskej Štiavnici.

Nášmu členovi, Ivanovi Paškovi, bol v tomto roku za dlhoročnú aktívnu činnosť v spolku udelený Čestný odznak ministra hospodárstva SR „Za zachovanie tradícií“.

Žiaľ pre pandémiu boli nako- niec zrušené plánované celoštátne podujatia, na ktoré boli členovia spolku prihlásení, a to 13. stretnutie banských miest a obcí Slovenska v Prešove, ako aj 24. stretnutie banských miest a obcí Českej republiky v Žacléři.

Spolok Permon Marianka v súčasnosti pripravuje putovnú výstavu s pracovným názvom „Svet marianskej bridlice“, na ktorom vo forme rollu-

Deti z Chorvátskeho Grobu píše griflíkom na školskú bridlicovú tabuľku (foto: Ivan Paška)

pov predstaví návštevníkom najdôležitejšie informácie o marianskej bridlici, jej geológii a skamenelinách, Bridlicovej štôlni v Marianskom údolí, Miniexpozícii, o histórii ťažby a spracovania bridlice v Marianke, osobnosti P. E. Bontouxa, o výrobkoch z marianskej bridlice a ďalšie. Súčasťou výstavy bude aj replika drevenej kozy na výrobu strešných bridlicových škridiel. Už teraz sa môžeme na výstavu tešiť.

Roman Lehotský

Pohľad do Miniexpozície s výstavou historických banských lúč (foto: Roman Lehotský)

Bridlicové srdiečko je typickým suvenírom z Miniexpozície (foto: Ivan Paška)

3 zostavovatelia, 10 autorov, 11 kapitol, 280 strán a takmer 300 fotografií. To sú základné parametre „Veľkej knihy o marianskej bridlici“, ktorú vydal Spolok Permon Marianka s finančnou podporou obce Marianka. Pre veľký záujem musela byť už urobená jej dotlač. Nemala by chýbať ani vo vašej knižnici.

NA FUTBAL MÔŽEME BYŤ HRDÍ...

Ako asi väčšinu odvetví, tak aj šport a futbal poznačila negatívne pandémie koronavírusu s ktorou sa učíme žiť a fungovať. Museli sme a musíme preto čeliť novým výzvam, o ktorých sme doposiaľ ani netušili, že niekedy môžu nastať. Po „prvej vlně“ a po slubnom naštartovaní aktuálnej sezóny 2020/2021 nám „druhá vlna“ skrátila prvú jesennú časť, pričom posledné štyri kolá sú odložené do jarnej časti. Každopádne naši futbalisti pokračujú v skvelých výkonoch vo všetkých kategóriách a s hrdosťou zastupujú našu obec na športovej mape.

MUŽI prezimujú na skvelom 5 mieste, pričom na lídra súťaže strácajú 4 body. Po fantastickom úvode sezóny prišli závähania v posledných zápasoch jesene. Čiže dá sa povedať, že predčasná prestávka nám pomohla, resp. aspoň dopriala viac času na dobrú fyzickú ale aj mentálnu prípravu do ďalších bojov v náročnej súťaži. Z ôsmich zápasov sme získali 16 bodov a z toho 5 zápasov bolo víťazných. Celkové skóre 28 strelených gólov ku 14 inkasovaným odzrkadľuje výborný strelecký potenciál, ktorý naplňujú predovšetkým naši dvaja najlepší strelci David Volek (10 gólov) a Matej Capek (6 gólov), pričom prvý menovaný je zároveň aj najlepší strelec celej súťaže. Muži sa historicky po prvý krát predstavili v Slovenskom pohári, kde v prvom kole nestačili účastníkovi 4.ligy FK Závod. Prehra mrzí, nakoľko po dramatickom boji sme prehrali až na pokutové kopy. Každopádne tento zápas nám dodal potrebné skúsenosti do ďalších ročníkov tejto celoslovenskej súťaže. Nesmierne vďaka za výbornú reprezentáciu patrí všetkým... chlapcom, celému realizačnému tímu na čele s Milanom Ivicom a Michalom Vislockým,

ďakujeme stále aktívnemu trénerovi Igorovi Bôbikovi, ale predovšetkým našim fanúšikom a priaznivcom, od ktorých cítime obrovskú podporu. Urobíme všetko pre to, aby sme na jar prišli pripravení zopakovať výkony z úvodu sezóny a robili tak naďalej radosť predovšetkým našim fanúšikom a priaznivcom.

Nesmiernu radosť nám robí **KATEGÓRIA MLADŠÍCH ŽIAKOV U13**, ktorej sa darí historicky najlepšie. Po náročných začiatkoch v podstate od kategórie prípravky, kde spočiatku neboli konkurencieschopní väčšine družstiev v súťaži, sa aktuálne nachádzajú na výbornom 3. mieste, pričom pred nami je len Petržalka a Rovinka. Doposiaľ chlapci odohrali 6 zápasov a získali tak 10 bodov za 3 výhry a remízu s celkovým skóre 15:13. Trénermi tejto kategórie sú Igor Bôbik a Jozef Czere, ktorých práca sa prejavuje na ihrisku a vo výkonoch našich chlapcov. Patrí im za to obrovská vďaka. Som presvedčený, že sa chlapci na jar vrátia s víťazným elánom, lebo s radosťou a nadšením pravidelne trénujú. Futbal ich baví a to je to najdôležitejšie.

U13 OŠK

No a obrovskú radosť nám robia aj naši najmenší futbalisti v **KATEGÓRII PREDPRÍPRAVKY**, ktorej trénerom je Mário Bubnič so spoľahlivou asistenciou nášho odchovanca Martina Pápaya. Aj títo naši najmenší futbalisti a futbalistky robia obrovské pokroky. Dôležité však je, že majú záujem, tešia sa na ihrisko a s úsmevom plnia trénerove pokyny. Trénerom patrí obdiv a uznanie a obrovská vďaka za prácu, ktorú vykonávajú pre naše najmenšie futbalové nádeje. Táto veková kategória zatiaľ nehrá organizované zápasy, avšak do budúcej sezóny 2021/2022 už plánujeme prihlásiť aj kategóriu predprípravky. No aj napriek tomu, že ešte nehrávajú pravidelnú súťaž, zápasová prax našim najmenším nechýba. Odohrali množstvo prípravných zápasov a turnajov aj v organizácii OŠK. V letných mesiacoch absolvovali týždenné futbalové kempy, kde mali okrem dvojfázových tréningov zabezpečenú stravu, pitný režim a bohatý program. Navštívili napr. aj Sieň slávy v sídle Slovenského futbalového zväzu a zatreňovali si spolu s našimi reprezentantmi Ivanom Schrantzom a Luciou Ondrušovou. Táto udalosť sa objavila aj na webe SFZ. Článok o návšteve našich najmenších futbalistov Sieň slávy SFZ a krásne momentky si môžete pozrieť

Muži OŠK

na tomto webovom linku: <https://www.futbalsfz.sk/deti-z-futbalove-ho-kempu-v-marianke-na-navsteve-v-sieni-slavy>

U9 OŠK

Úspešné pôsobenie v „jesennej časti“ mali aj naši „**OLD BOYS**“ pod vedením Peťa Drobneho. Absolvovali množstvo exhibičných zápasov a turnajov, pričom v prevažnej miere boli úspešní. Vo finále Kaiser Cupu 2020 nestačili len na old boys ŠK Slovan Bratislava. Víťazný bol aj nultý ročník Mariatal Cupu, kde organizátorom je OŠK Marianka. Na tomto pilotnom turnaji sa zúčastnili okrem našich aj družstvá z ďalekého Borova a Sološnice. Tento turnaj naši „chlapci“ s prehľadom ovládli a najväčší pohár tak ostáva na našej klubovej stene trofejí.

MÁME NOVÉ MULTIFUNKČNÉ IHRISKO

Ďalší významný moment v aktuálnom športovom roku je otvorenie nového multifunkčného ihriska s osvetlením a detského ihriska v obecnom športovom areáli. Tento úspešný projekt je spolufinancovaný úradom vlády. Sme nesmierne radi, že takúto plochu v obci od teraz máme. Plochy pre takéto využitie, ale aj plochy pre verejné využitie sa vo všeobecnosti strácajú. Tento priestor bude slúžiť predovšetkým pre naše mládežnícke kategórie v jarňých a jesenných mesiacoch, kde nám počasie a prírodné svetlo nedovolí trénovať tak ako by sme chceli. Toto ihrisko má kvalitný umelý trávnik, ktorý vytvára perfektné podmienky pre tréningový proces a to prakticky celoročne. Dovolím si preto využiť tento priestor a chcel by som sa poďakovať všet-

kým, ktorí sa podieľali na príprave a realizácii tejto pre nás významnej športovej infraštruktúry. Ďakujem úradu vlády SR za podporu našej žiadosti, kde okrem iného bol realizovaný nákup športového náčinia pre ZŠ v Marianke. Ďakujem Zuzke Pírovej a Máriovi Bubničovi za spoluprácu pri koncipovaní žiadosti o dotáciu, ďakujem obci za zabezpečenie nevyhnutných procesných úkonov týkajúcich sa realizácie a kolaudácie.

PRÍDTE MEDZI NÁS...

Nakoľko vďaka novému multifunkčnému ihrisku máme nové možnosti rozšírenia našej činnosti o nové druhy športu ako tenis, volejbal, nohejbal. Budeme radi ak sa pridáte medzi nás. Podľa záujmu detí o jednotlivé druhy športu, sa budeme snažiť zabezpečiť kvalifikovaných trénerov. Ak teda uvažujete dať dieťa, resp. deti na šport a váhate medzi vyššie uvedenými druhmi, podmienky máme na to vytvorené...

Na záver poďakovanie všetkým zainteresovaným, priaznivcom, fanúšikom, podporovateľom, dobrovoľníkom, trénerom, hráčom, členom realizačných tímov, rodičom, obci za podporu a všetkým s ktorými sa stretávame pre jednu podstatnú vec, ktorou je šport. V mene OŠK ďakujem a prajem všetkým pokojné prežitie Vianočných sviatkov a šťastný, korunou nerušený, úspešný nový rok 2021. Držme si palce...

Lukáš Dubovský

Starí páni OŠK

ODPADY – PROBLÉM ALEBO POTENCIÁL?

Keď sa povie ochrana životného prostredia, každý si predstaví, že treba separovať odpady, lebo to je dobré pre životné prostredie. Keď sa povie odpady, každý si predstaví zápachajúcu nádobu na smeti, ktorá stojí pred domom a ktorú niekto raz za dva týždne vysype do smetiarskeho auta. Keď sa povie odpadové hospodárstvo, ekonómovia si predstavia priemyselné odvetvie a starostovia obcí problémy. Predstavujú však odpady iba problémy?

Európa nie je bohatá na prírodné zdroje, tie, ktoré tu boli, sme poväčšine už vyčerpali a tak je starý kontinent odkázaný na dovoz ropy, zemného plynu, uhlia či kovov z iných krajín. To má dopad nielen na ekonomiku európskych krajín, ale hlavne na politiku a bezpečnosť Európy. Je preto životne dôležité, aby európske krajiny aspoň z časti vedeli pokryť dopyt do surovín z domácich zdrojov. Keďže prírodné zdroje nemáme, musíme hľadať nové – druhotné, ktoré sa nachádzajú v odpadoch. V súčasnosti každý človek v EÚ spotrebuje 16 ton materiálu ročne, z čoho 6 ton sa premrha a polovica z nich skončí na skládke ako odpad.

Dnes už vieme efektívne transformovať odpady na suroviny a materiály na ďalšie využitie. Papier sa recykluje už dlhé desaťročia, papierne z neho vyrábajú tzv. tisue papier (vreckovky, toaletný papier), sklo je možné recyklovať donekonečna bez zmeny jeho vlastností, rovnako aj kovy. Niektoré plasty (hlave PET) sa využívajú na výrobu ďalších materiálov a výrobkov (napr. z PET fliaš sa vyrobí fleesová bunda alebo deka). Biologicky rozložiteľné odpady je možné kompostovať a vzniknutý kompost vracat nazad do pôdy, z dreva sa vyrába množstvo ďalších výrobkov alebo štiepka či peletky na kúrenie.

Aby sa odpady dali spracovať na druhotné suroviny, musia byť roztriedené. Najdôležitejšie je triedenie

pri zdroji, v prípade komunálnych odpadov (odpadov z domácností) triedenie v kuchyni, aby nedošlo k znehodnoteniu materiálov pri ich zmiešaní. Aké odpady sa triedia v domácnostiach, určuje obec vo svojom všeobecne záväznom nariadení, ktoré je zákonom na území obce. V Marianke je to VZN č. 6/2016 a je dostupné na webovej stránke obce.

Ako triediť odpady v domácnosti?

Každá domácnosť je povinná triediť nasledujúce zložky komunálnych odpadov:

1 papier – triedi sa iba čistý (nezamastený) papier – obaly, noviny, letáky, návody na použitie, časopisy, rôzne listy, kancelárske papiere a pod. Papier sa zbiera do modrých vriec alebo ho možno odnieť v zaviazaných a označených vreciach na biodvor na Karpatskej ulici do modrého kontajnera.

2. plasty – triedia sa obaly (PET fľaše – nezabudnite ich zošlapnúť, aby sme zbytočne neplatili za prepravu vzduchu, kelímky, fľaše z drogerie, čistiacich prostriedkov, nepatria sem nádoby z chemikálií ako rozpúšťadiel, farieb, pesticídov, minerálnych olejov...). Plasty sa zbierajú spolu s kovmi a viacvrstvomými kombinovanými materiálmi – tetrapakmi do žltých vriec, v prípade, že v domácnosti vznikne týchto odpadov viac, je možné ich v zaviazaných a označených vreciach doniesť do dreveného domčeka na biodvore.

3. sklo – triedia sa obaly – fľaše, závaracie poháre, rôzne rozbité vázy, poháre, tabuľové sklo, ale nepatria sem keramika, špeciálne sklá, bezpečnostné sklá – napr. zo sprchovacích kútov. Sklo sa vkladá do zelených 1100-litrových kontajnerov rozmiestnených po obci na týchto uliciach:

4. kovy – triedia sa všetky kovy, hlavne však hliníkové plechovky, oceľové nádoby a pod. (pozor – nepatria sem plechovky od chemikálií ako rozpúšťadiel, farieb, pesticídov, mine-

rálnych olejov...). Kovové odpady sa vkladajú do žltých vriec, ak sú veľké, odporúčame ich odvieť do výkupne kovov.

5. viacvrstvomé kombinované materiály – tetrapaky – triedia sa všetky obaly, napr. z mlieka, džúsov, vína... Odpady z tetrapakov sa vkladajú do žltých vriec.

6. jedlé tuky a oleje – hlavne z fritéz, ale aj zvyšky po vyprážaní jedla, tieto oleje je potrebné naliať do PET fľaše, pevne ju uzatvoriť a zaniest na biodvor na Karpatskej ulici. Žiaden olej (ani jedlý a už vôbec nie minerálny) sa nesmie vylievať do kanalizácie, lebo ju časom môže upchať tým, že sa masnota usádza na potrubíach a postupne „skamenie“. Oleje sa nevyliievajú ani do potoka ani do pôdy.

Odpady z obce odváza spoločnosť TEKOS z Malaciek. Triedené zložky (žlté a modré vrecia a sklo) sa triedia na triediacej linke a odovzdávajú recyklátorom alebo idú na výrobu alternatívneho paliva pre cementárne. Iba nepoužiteľné zvyšky putujú na skládku odpadov.

Upozorňujeme občanov, že obec Marianka nezabezpečuje zber pneumatík, v prípade, že nejaké nepoužiteľné pneumatiky máte, musíte ich odvieť do niektorého pneuservisov alebo autoservisov, kde sú povinní ich bezodplatne odobrať.

Kto financuje triedený zber komunálnych odpadov?

Zber a spracovanie triedených zložiek papier, plasty, kovy, sklo a viacvrstvomé kombinované materiály (tetrapaky) financuje zmluvná organizácia zodpovednosti výrobcov, ktorá združuje subjekty, ktoré uvádzajú na trh zabalené produkty a zo zákona sú povinné financovať zber a spracovanie odpadov z obalov a z neobalových výrobkov. Podobne je financovaný aj zber starých elektrospotrebičov (elektroodpadov) a použitých batérií a akumulátorov. Obec financuje zber a skládkovanie zmesového komunálneho odpadu (v sivých kontajneroch), biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad, veľkoobjemového odpadu a odpadov s obsahom nebezpečných látok.

Čím viac odpadov sa v domácnostiach vytriedi, tým menší objem zme-

sového komunálneho odpadu vytvoria a tým menej potom obec platí za zber a skládkovanie tohto odpadu. Samozrejme, potom je aj nižší miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ktoré platia občania obci.

Na čo sa používajú triedene vyzbierané odpady?

Väčšina triedených zložiek komunálnych odpadov slúži ako vstupná surovina do výrobných procesov. Z papiera sa okrem už spomenutého tissue papiera dá vyrobiť aj ručný papier, alebo iné výrobky z papiera. Sklo sa u nás spracováva v sklárni Vetropak Nemšová a vyrábajú sa z neho fľaše a rôzne iné sklené nádoby vhodné pre potraviny a nápoje. Kovy sa spracúvajú v železiarňach alebo hutách na nové kovové výrobky alebo polotovary. Veľmi dôležité sú kovy, ktoré sa nachádzajú v elektrospotrebičoch a ktoré sú pre Európu v podobe prírodných surovín nedostupné, preto je dôležité všetky staré elektrospotrebiče (nielen chladničky alebo televízory, ale aj hračky, hodinky na baterky, mobily, slúchadlá...) odovzdávať v predajniach elektrospotrebičov, drobné elektrozaariadenia môžete odovzdať do špeciálneho boxu na obecnom úrade. Rovnako dôležité sú kovy nachádzajúce sa v batériách a akumulátoroch, preto tieto netreba vyhadzovať do smetí, ale odniesť do ktorejkoľvek predajne (hoci aj s potravinami), na obecny úrad, alebo základnej školy, kde sú umiestnené špeciálne nádoby určené na zber batérií a akumulátorov.

Tetrapaky sú vhodným materiálom na výrobu stavebných panelov, zvukovoizolačných panelov alebo nasávanej kartonáže (napr. prepravičiek na vajíčka). PET fľaše sa čistia, drvia a granulujú na granulát, ktorý sa môže použiť na výrobu nových fliaš alebo aj iných výrobkov (napr. metly, viazacie pásky, vlákna vhodné na výrobu textilu). Čisté plastové fólie (polypropylénové alebo polyetylénové) sa dajú pretaviť a vyrobiť z nich nové fólie.

Čo so zeleným odpadom zo záhrad?

Marianka je krásna zelená obec a so závisťou môžeme obdivovať záhrady a dvory pri väčšine domov.

Pri ich údržbe však vzniká odpad – pokosená tráva, porezané konáre, vyhrabané listie. Čo s ním? Ideálne je, ak by každý vedel tento odpad využiť na svojom pozemku. Zelené odpady sú vhodné na kompostovanie, každý si vyrobí kompost, ktorý umiestni na obrábanú časť záhradky alebo dvora a vráti organickú hmotu do pôdy, ktorá môže aj na budúci rok priniesť vysokú úrodu. Ak niekto chce mať pekný trávnik, odporúčame mulčovanie – tráva sa kosí na drobno (nesmie byť vysoká), pokosená sa nezbiera, ale nechá na trávniku, ktorý sa takto prirodzene hnojí. Dnes je trendom nie anglický trávnik, ale kvetinová lúka, ktorá poskytne útočisko včelám a užitočnému hmyzu. Takáto lúka sa kosí menej často, aby na nej vykvitli lúčne kvety, ktoré môžu včely navštevovať a zbierať pre ne životne dôležitý peľ.

Ak má občan príliš veľa zeleného odpadu a nevie ho všetok umiestniť na svojom pozemku, môže ho odniesť na biodvor na Karpatskej ulici. Pri jeho odovzdaní musí dodržiavať pokyny na jeho umiestnenie do správneho kontajnera, aby obec vedela zabezpečiť jeho ďalšie spracovanie. Na biodvore sa zbiera hlavne tráva, listie a tenké vetvy, hrubé kusy dreva ponúknete susedom do krbu. Odpad z biodvora sa odváža na kompostovisko mesta Stupava, V prípade nepriaznivého počasia je cesta na kompostovisko neprejazdná, preto nie je možné na biodvor prijímať odpady, keďže hlavne tráva už na druhý deň po pokosení začne hniť a zapáchať. Preto Vás prosíme o toleranciu. Zároveň Vás prosíme o udržiavanie poriadku na biodvore, pretože v jeho bezprostrednej blízkosti sa nachádza obytný dom a dve prevádzky.

Na obecnom cintoríne je pristavný kontajner na biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a parkov. Apelujeme na občanov, aby tam nedávali iné odpady, hlavne vence z plastov alebo obaly z vyhorených sviečok, lebo potom tento odpad nemôže ísť na kompostovanie, ale obec musí zaplatiť za jeho uloženie na skládku odpadov.

Ako kompostovať zelený odpad?

Na kompostovanie sa hodí všetok odpad, ktorý vzniká v záhrade – tráva, konáre, listie (s výnimkou orecho-

vého – to kazí kompost), odkvitnuté kvety, pretŕhaná burina (je dobré, ak sa najprv nechá skvasiť vo vode). Do kompostu sa môžu pridávať aj odpady z kuchyne – rôzne šupky, odrezky zo zeleniny alebo zvyšky ovocia, aj pokazené ovocie, môžu sa pridávať vaječné škrupiny. Do kompostu nepatria mäso a iné časti živočíchov, mlieko a mliečne výrobky, ktoré môžu vôňou priťahovať hlodavce alebo divé zvieratá.

Na kompostovanie je vhodné mať nejaký kompostovací zásobník, môže byť z obchodu alebo aj vyrobený doma zo zvyškov dreva, napr. z rozbitých paliet, môže sa kompostovať ja na kope, teda materiál sa ukladá na rovný povrch v tvare kopy. Je dobré, ak je odpad podrvený alebo iným spôsobom zmenšený jeho objem, aby rýchlejšie došlo k jeho biochemickej premene. Je dobré zmiešavať rôzne materiály – suchšie s mokrymi, čím sa zlepši efektívnosť kompostovania. Je dôležité kontrolovať vlhkosť materiálu a prístup kyslíka, preto sa materiál podľa potreby polieva alebo naopak suší pridaním suchého materiálu a minimálne dva až trikrát ročne sa prekopáva. Kompost zreje 3 až 6 mesiacov. Na použitie do záhrady sa môže doma vyrobený kompost použiť priamo alebo zmiešať s hlinou.

A na záver kuchynské odpady...

Od budúceho roku budú mať obce novú povinnosť zaviesť a prevádzkovať triedený zber kuchynského odpadu, teda odpadu z prípravy jedál v domácnostiach. Tento zber bude finančne náročný, pretože obec bude musieť zabezpečiť časté vyprázdnenie nádob a ich umývanie, aby odpad nezapáchal, nepriťahoval hmyz ani hlodavce. Spracovanie kuchynského odpadu je tiež finančne náročné. Preto sa treba už dnes zamyslieť nad tým, koľko z tohto odpadu vieme doma kompostovať, aby sme pomohli obci s financovaním tohto odpadu. Čím viac doma vytriedime, tým nižšie náklady bude mať obec so zberom a odvozom kuchynských odpadov a tým nižší bude poplatok za odpady, ktorý obci platia občania.

Elena Bodíková

O POPLATKOV ZA KOMUNÁLNE ODPADY

Článok vznikol z obsahu dôvodovej správy ku návrhu všeobecne záväzného nariadenia (VZN) obce Marianka o miestnom poplatku za komunálne odpady, ktorý je publikovaný v úradnej tabuli, bude prerokovaný a dúfajme schválený na zasadnutí OZ v decembri s účinnosťou od 1.1.2021.

Nové VZN bolo spracované z viacerých dôvodov:

- Pokračuje v naplánovanom zlepšovaní hospodárenia s odpadmi
- Rieši prokurátorove námietky
- Reaguje na zvyšovanie nákladov aj na znižovanie množstva odpadu
- Znižuje náklady a administratívu obecného úradu

VZN pokračuje v naplánovanom zlepšovaní hospodárenia s odpadmi

Zlepšuje zavedený moderný „množstvový zber“ motivujúci k zníženiu množstva odpadov. Obci sa potvrdilo opodstatnenie zavedenej obecnej evidencie. Inventúra vyriešila neprihlásených a neplatiacich občanov. Postoj občanov k nakladaniu s odpadmi sa výrazne zlepšil.

Vďaka evidencii vieme (dobrá správa)

Vytvorili a využili sme možnosť zníženia zmesového komunálneho odpadu (ZKO) ukladaného na skládku odpadov. Každoročný pokles množstva vzniknutého ZKO (o 2x 10%) a nárast podielu vytriedených zložiek odpadov je veľmi dobrý výsledok.

Výrazne sa zlepšilo triedenie odpadu z pohľadu obce, navyše vieme kto má na tom podiel. Aj ďalšie zlepšovanie bude cieľené v zmysle navrhovaných ekonomických motivačných opatrení.

Hmotnosť zväznaného odpadu	Zmesový (ZKO)	Triedený (PAP, PLASTY, SKLO)
2018	660 ton	82 ton
2019	605 ton	95 ton
2020 (predp.)	550 ton	128 ton

Prechod na 14 dňový zvoz odpadov z obce

Zmena VZN a súvisiaceho systému dáva pre obec nástroj na zlepšenie a reálne klesá množstvo ZKO. Tento zvoz ZKO platia občania cez obec. (Pozn.: triedený odpad je financovaný mimo obce, prostredníctvom zmluvnej OZV.)

Vďaka dátam, ktoré obec získava, sú rokovania a výber dodávateľa zvozu podmienené prehľadným účtovaním. Zmluvní partneri zabezpečujúci odvoz odpadov zatiaľ nemajú zavedené individuálne váženie (ich zákonná povinnosť od r. 2023), ale naša obec už presnejšie údaje má - aj vďaka nami požadovanej spolupráci. Preto chceme od dodávateľov transparentné ponuky. Obec žiada efektívne a minimálne ceny a počty vývozov, tak aby boli maximálne využité (nevyvážiť poloprázdne) autá. Aby náklady obce neboli vyššie pri rovnakom množstve a aby sa znižovali s množstvom odpadu.

Až v tomto prípade a súčasne pri prechode na 14 dňový zvoz ZKO vzniká možnosť aby klesali aj náklady za odvoz a dopravu. A následne na zastavenie rastu poplatkov občanom.

Zároveň vidíme, že celkový objem (súčet zmesového a triedeného komunálneho odpadu predstavujúci cca 700 ton) klesol veľmi málo, čomu význame prispela situácia izolácie v domácnosti v roku 2020. Evidencia s 1. VZN o poplatkoch spolu s 2. VZN o nakladaní s odpadmi dáva obci informáciu aj možnosť robiť opatrenia ako: predchádzať vzniku odpadu, lepšie recyklovať, opätovne používať a dávať zhodnocovať.

VZN rieši prokurátorove námietky

Opravuje formálne nedostatky (typografická chyba), dôvodné aj nedôvodné (obec predchádza sporu a nákladom). Zákonné pravidlá sa menili v priebehu platnosti VZN (bolo to potrebné a očakávané), a preto niektoré

námietky vznikli, iné zanikli. Obec zachová zníženie poplatku na úrovni 60% pre občanov starších, v núdzi, ZŤP aj po námietke. Pozitívne je, že môžeme zachovať inovácie (aj tie, ktoré predbiehali dobu).

VZN reaguje na zvyšovanie nákladov aj na znižovanie množstva

Dodávatelia sú komerčné firmy a dvíhajú ceny, stúpa výška štátneho poplatku za uloženie odpadov na skládku odpadov, obci pribúdajú zákonné povinnosti. A k tomu obci klesá príjem z podielovej dane z dôvodu hospodárskej krízy a nestúpa kvôli ľuďom neprihláseným na trvalý pobyt. Pretrvávajú legislatíva, ktorá obmedzuje financovanie prevádzky aj rozvoja. Naše úspešné zníženie množstva zmesového odpadu bolo „znegované“ rastom cien služieb v priebehu rokov 2019 a 2020.

Pri pokuse o vyrovnaný rozpočet a zahrnutí rastúcich nákladov do poplatku, obec naráža na ekonomické možnosti občanov a súčasne na poplatkový strop zákona (limitovaná výška poplatku).

Ako obec musíme zaradiť do rozpočtu zákonnú povinnosť – zavedenie a prevádzkovanie triedeného zberu a zhodnotenia kuchynského biologicky rozložiteľného odpadu a toto preukázateľne riešiť (hrozba sankčných nákladov), pričom odhad potrebných nákladov v minimálnom variante je cca 10 tis. € (reálne bude treba na zavedenie viac peňazí, kvôli investíciám).

Preto je potrebné upraviť aj sadzby poplatkov za odpady, hoci ani toto ešte neumožní vyrovnané hospodárenie s výdajmi na úrovni 150 tis. Eur ročne. T. j. pri príjmoch z poplatkov cca 140 tis. Eur rozpočet odpadov bude deficitný (a dotovaný z iných zdrojov obce).

VZN optimalizuje administratívu úradu

VZN vytvára podmienky na redukciu administratívy a vysokých nákladov spojených s doručovaním rozhodnutí o vyrubení poplatku. VZN predpokladá, že bude adresovaná výzva na zaplatenie poplatku, efektívnejšie a podľa potreby.

Doterajšie delenie na splátky spôsobuje náklady, ktoré sa aj tak prenášajú na občanov. Zaplatenie bude jednorazové, VZN neumožní rozloženie poplatku na splátky. Ak by niektorý občan v hmotnej núdzi požiadal obec o rozloženie poplatku na splátky, bude sa to riešiť v individuálnom konaní.

Zodpovednosť za zníženie výsledného určenia poplatku zákon ukladá občanovi. VZN obce to umožňuje a ponecháva občanovi možnosť požiadať do 31.1. daného roka o zníženie alebo odpustenie poplatku. VZN pôsobí na zlepšenie individuálneho hospodárenia aj na lepšiu platobnú disciplínu občanov. Táto možnosť je pre občanov, ktorí prídu zaplatiť do tohto termínu. Cieľom je efektívne využiť peniaze a čas na rozšírenie služieb obce.

VZN robí predpoklady (v rámci možnosti štátu, dodávateľov aj obce) na zlepšenie elektronickej komunikácie s občanmi. Dodávateľ evidenčného systému odpadov Elwis pracuje na výrobe aplikácie s prístupom pre občanov platcov (dostupnú verziu ohlásili v Q2/2021). Schválené formuláre (ohlásenie/zmeny, dohoda) budú vybavované aj elektronicke.

VZN redukuje a koriguje prípadné obchádzanie a nesprávny prístup občanov k riešeniu odpadov. Len samotné nevyvážanie (nevykladanie nádob) ZKO nestačí. Je treba kompostovať (primárne kuchynský) alebo aj čo najlepšie triediť.

VZN ponecháva, stabilizuje a zlepšuje podmienky pre znižovanie poplatkov za predošlý rok za vykonané kompostovanie, triedenie a nevykladanie (poloprázdných) nádob keď vzniká málo odpadu. Za uplynulý rok 2020 sa zrealizuje odpočítaním (dobropisom) od nového v určenia poplatku pre rok r. 2021. Peniaze vo vlašajšom rozpočte na toto pripravené boli a príslušní občania ich ušetrili zodpovedným prístupom.

Ekonomické dopady na rozpočet obce

Ani plánovaný výber poplatkov podľa nových sadieb nepokryje plánové čerpanie ani v minimálnom variante pre bežnú prevádzku. Navrhovaný rozpočet na odpadové hospodárenie

obce nie je vyrovnaný, preto **vyžaduje krytie deficitu vo výške cca 10 000 EUR** zo strany obce (vyplýva to z nových povinností určených zákonom o odpadoch s účinnosťou od 1.1.2021).

V priebehu nasledujúceho roka bude žiadúca potreba investície do riadneho riešenia **kompostárne bioodpadu** (kúpa/prenájom pozemku a technického vybavenia). Veľmi prav-

depodobná je potreba investovania do zberného dvora a/alebo vybudovania ďalších **zberných miest** rozmiestnených v území obce. Nedá sa vylúčiť ani predpoklad uloženia **ďalších povinností** obciam zo strany štátu. Obec rokuje s okolitými samosprávami s cieľom zdieľania informácií, investícií a nákladov.

Eugen Jeckel, poslanec

POZNÁMKY „NA MARGO“ POPLATKOV

Ak „**už triedite**“, ani sa nemusíte chváliť. Triediť odpad je povinnosť - podľa zákona už veľa rokov. Ak chcete urobiť viac, začnite kompostovať doma alebo sa spojte so susedmi. Dávajte do kompostéra hlavne bioodpad z **kuchyne**. Bioodpad zo **záhrady**, ktorého vzniká veľa, môžete doviesť do zberného dvora.

Ak „**už nemáte čo triediť**“, lebo patríte ku EKO-ENVI bezodpadovým domácnostiam, nemusíte sa obávať o svoju mieru triedenia. Napr. sklo sa neviduje na domácnosť a na každú vyčádza „solidárne“ priemerne 40 kg ročne.

Nádobu na ZKO vykladajte len keď je plná. Ak tam nedáte bioodpad, nemusíte ju vykladať aj niekoľko týždňov.

Jednoduchšie je vysvetliť súčin (*množstvo * cena*), než komplexnejší zlomok (*triedené / celkové množstvo*), ale stále platí:

- Keď **zvýšite** vývoz triedeného (počet odovzdaných vriec) tak **stúpa** miera triedenia a možnosť zníženia poplatku.
- Keď **znížite** vývoz ZKO (počet vyložených nádob) **takisto stúpa** miera triedenia a možnosť zníženia poplatku.

Zohľadňovať iba súčin (*množstvo x cena*) je tu nevhodný, príliš jednoduchý spotrebiteľský „konzumný“ prístup, ktorý chceme zmeniť (kvôli zemeguli s obmedzenými

zdrojmi). Odpady nie sú ako **obchod s tovarom** a teda nesmú byť už **konzum**.

Vývoz odpadu patrí medzi povinnosti a kompetencie obce. Nie je to spotrebiteľský tovar alebo služba (ako napr. potraviny alebo kuriér), ktoré si môžete kúpiť za stanovenú cenu alebo za zmluvnú cenu. Za odpad sa platí miestny poplatok a to je daň. Dane platíť musíme.

Prosím vydržte: predchádzajte vzniku odpadu, rozumne (ne)nakupujte, opätovne používajte veci. Za dosiahnuté zníženie množstva ZKO a za **zlepšenie** triedenia Vám za obec ďakujem.

Robíme to pre udržanie prostredia pre život na Zemi.

Eugen Jeckel, poslanec

VRAKY Z LESA ZMIZLI

V poslednom čísle Mariatálu 1/2019 str.10 p. Chamraz písal o odparkovaných vrakoch áut v lese, ktorá ozaj hyzdila tento priestor. Vďaka medializácii v Plusjeden deň a obecnom webe, na základe podnetu obyvateľov a spolupráci obecného úradu vraky do niekoľkých dní po medializácii zmizli. Ďakujeme.

OTVÁRACIE HODINY ZBERNÉHO DVORA:

ZBERNÝ DVOR Jazdecký areál, Karpatská ulica

Otváracie hodiny:

TRIEDENÝ ODPAD
Môžete odovzdať
každý deň od 6:00 hod.
do 22:00 hod.
Papier, Plasty
(vo vreci s QR kódom)
Použitý kuchynský olej
(v PET fľaši)

**BIOODPAD
ZO ZÁHRAD**
- v sezóne

streda 15:00 - 18:00 hod.
sobota 09:00 - 13:00 hod.
podľa možností vývozu

Platí od 13. decembra 2020
do 11. decembra 2021

	premláva v pracovné dni	premláva v sobotu	premláva v nedeľu a v štátnom uznaný sviatok
10	nepremláva od 23.12.2020 do 7.1.2021, 1.2.2021, od 1.3.2021 do 5.3.2021, od 1.4.2021 do 6.4.2021, od 1.7.2021 do 31.8.2021, od 28.10.2021 do 29.10.2021		
25	premláva od 23.12.2020 do 7.1.2021, 1.2.2021, od 1.3.2021 do 5.3.2021, od 1.4.2021 do 6.4.2021, od 1.7.2021 do 31.8.2021, od 28.10.2021 do 29.10.2021		
25	nepremláva od 28.12.2020 do 31.12.2020		
25	premláva od 23.12.2020 do 31.12.2020, od 1.1.2021 do 7.1.2021, 1.2.2021, od 1.3.2021 do 5.3.2021, od 1.4.2021 do 6.4.2021, od 1.7.2021 do 31.8.2021, od 28.10.2021 do 29.10.2021		

Plati od 13. decembra 2020
do 11. decembra 2021[illegible]Plati od 13. decembra 2020
do 11. decembra 2021

	premláva v pracovný deň	premláva v sobotu	premláva v nedeľu a v štátnom uznaný sviatok
19	nepremláva od 23.12.2020 do 7.1.2021 a 1.2.2021, od 1.3.2021 do 5.3.2021, od 1.4.2021 do 6.4.2021, od 1.7.2021 do 31.8.2021, od 28.10.2021 do 29.10.2021		
20	premláva od 23.12.2020 do 7.1.2021, 1.2.2021, od 1.3.2021 do 5.3.2021, od 1.4.2021 do 6.4.2021, od 1.7.2021 do 31.8.2021, od 28.10.2021 do 29.10.2021		
21	nepremláva 31.12.2020		
22	nepremláva od 28.12.2020 do 31.12.2020		
23	nepremláva od 28.12.2020 do 31.12.2020, od 1.4.2021 do 3.1.2021, 1.2.2021, od 1.3.2021 do 5.3.2021, od 1.4.2021 do 6.4.2021, od 1.7.2021 do 31.8.2021, od 28.10.2021 do 29.10.2021		

Platí od 13. decembra 2020
do 11. decembra 2021

	přeměna v pracovní dny	⊕ přeměna v sobotu	↑ přeměna v neděli a v šláton uznaný sviatok
10	nepřeměna od 23.12.2020 do 7.1.2021, 1.2.2021, od 1.3.2021 do 5.3.2021, od 1.4.2021 do 6.4.2021, od 1.7.2021 do 31.8.2021, od 28.10.2021 do 29.10.2021		
11	přeměna od 23.12.2020 do 7.1.2021, 1.2.2021, od 1.3.2021 do 5.3.2021, od 1.4.2021 do 6.4.2021, od 1.7.2021 do 31.8.2021, od 28.10.2021 do 29.10.2021		
12	nepřeměna 24.12.2020		
13	přeměna 23.12.2020, od 4.1.2021 do 7.1.2021, 1.2.2021, od 1.3.2021 do 5.3.2021, od 1.4.2021 do 6.4.2021, od 1.7.2021 do 31.8.2021, od 28.10.2021 do 29.10.2021		

Plati od 13. decembra 2020
do 11. decembra 2021[illegible]Plati od 13. decembra 2020
do 11. decembra 2021

1. 1. 20212. 1. 20213. 1. 20214. 1. 20215. 1. 20216. 1. 20217. 1. 20218. 1. 20219. 1. 202110. 1. 202111. 1. 202112. 1. 202113. 1. 202114. 1. 202115. 1. 202116. 1. 202117. 1. 202118. 1. 202119. 1. 202120. 1. 202121. 1. 202122. 1. 202123. 1. 202124. 1. 202125. 1. 202126. 1. 202127. 1. 202128. 1. 202129. 1. 202130. 1. 202131. 1. 20211. 2. 20212. 2. 20213. 2. 20214. 2. 20215. 2. 20216. 2. 20217. 2. 20218. 2. 20219. 2. 202110. 2. 202111. 2. 202112. 2. 202113. 2. 202114. 2. 202115. 2. 202116. 2. 202117. 2. 202118. 2. 202119. 2. 202120. 2. 202121. 2. 202122. 2. 202123. 2. 202124. 2. 202125. 2. 202126. 2. 202127. 2. 202128. 2. 202129. 2. 202130. 2. 202131. 2. 20211. 3. 20212. 3. 20213. 3. 20214. 3. 20215. 3. 20216. 3. 20217. 3. 20218. 3. 20219. 3. 202110. 3. 202111. 3. 202112. 3. 202113. 3. 202114. 3. 202115. 3. 202116. 3. 202117. 3. 202118. 3. 202119. 3. 202120. 3. 202121. 3. 202122. 3. 202123. 3. 202124. 3. 202125. 3. 202126. 3. 202127. 3. 202128. 3. 202129. 3. 202130. 3. 202131. 3. 20211. 4. 20212. 4. 20213. 4. 20214. 4. 20215. 4. 20216. 4. 20217. 4. 20218. 4. 20219. 4. 202110. 4. 202111. 4. 202112. 4. 202113. 4. 202114. 4. 202115. 4. 202116. 4. 202117. 4. 202118. 4. 202119. 4. 202120. 4. 202121. 4. 202122. 4. 202123. 4. 202124. 4. 202125. 4. 202126. 4. 202127. 4. 202128. 4. 202129. 4. 202130. 4. 202131. 4. 20211. 5. 20212. 5. 20213. 5. 20214. 5. 20215. 5. 20216. 5. 20217. 5. 20218. 5. 20219. 5. 202110. 5. 202111. 5. 202112. 5. 202113. 5. 202114. 5. 202115. 5. 202116. 5. 202117. 5. 202118. 5. 202119. 5. 202120. 5. 202121. 5. 202122. 5. 202123. 5. 202124. 5. 202125. 5. 202126. 5. 202127. 5. 202128. 5. 202129. 5. 202130. 5. 202131. 5. 20211. 6. 20212. 6. 20213. 6. 20214. 6. 20215. 6. 20216. 6. 20217. 6. 20218. 6. 20219. 6. 202110. 6. 202111. 6. 202112. 6. 202113. 6. 202114. 6. 202115. 6. 202116. 6. 202117. 6. 202118. 6. 202119. 6. 202120. 6. 202121. 6. 202122. 6. 202123. 6. 202124. 6. 202125. 6. 202126. 6. 202127. 6. 202128. 6. 202129. 6. 202130. 6. 202131. 6. 20211. 7. 20212. 7. 20213. 7. 20214. 7. 20215. 7. 20216. 7. 20217. 7. 20218. 7. 20219. 7. 202110. 7. 202111. 7. 202112. 7. 202113. 7. 202114. 7. 202115. 7. 202116. 7. 202117. 7. 202118. 7. 202119. 7. 202120. 7. 202121. 7. 202122. 7. 202123. 7. 202124. 7. 202125. 7. 202126. 7. 202127. 7. 202128. 7. 202129. 7. 202130. 7. 202131. 7. 20211. 8. 20212. 8. 20213. 8. 20214. 8. 20215. 8. 20216. 8. 20217. 8. 20218. 8. 20219. 8. 202110. 8. 202111. 8. 202112. 8. 202113. 8. 202114. 8. 202115. 8. 202116. 8. 202117. 8. 202118. 8. 202119. 8. 202120. 8. 202121. 8. 202122. 8. 202123. 8. 202124. 8. 202125. 8. 202126. 8. 202127. 8. 202128. 8. 202129. 8. 202130. 8. 202131. 8. 20211. 9. 20212. 9. 20213. 9. 20214. 9. 20215. 9. 20216. 9. 20217. 9. 20218. 9. 20219. 9. 202110. 9. 202111. 9. 202112. 9. 202113. 9. 202114. 9. 202115. 9. 202116. 9. 202117. 9. 202118. 9. 202119. 9. 202120. 9. 202121. 9. 202122. 9. 202123. 9. 202124. 9. 202125. 9. 202126. 9. 202127. 9. 202128. 9. 202129. 9. 202130. 9. 202131. 9. 20211. 10. 20212. 10. 20213. 10. 20214. 10. 20215. 10. 20216. 10. 20217. 10. 20218. 10. 20219. 10. 202110. 10. 202111. 10. 202112. 10. 202113. 10. 202114. 10. 202115. 10. 202116. 10. 202117. 10. 202118. 10. 202119. 10. 202120. 10. 202121. 10. 202122. 10. 202123. 10. 202124. 10. 202125. 10. 202126. 10. 202127. 10. 202128. 10. 202129. 10. 202130. 10. 202131. 10. 20211. 11. 20212. 11. 20213. 11. 20214. 11. 20215. 11. 20216. 11. 20217. 11. 20218. 11. 20219. 11. 202110. 11. 202111. 11. 202112. 11. 202113. 11. 202114. 11. 202115. 11. 202116. 11. 202117. 11. 202118. 11. 202119. 11. 202120. 11. 202121. 11. 202122. 11. 202123. 11. 202124. 11. 202125. 11. 202126. 11. 202127. 11. 202128. 11. 202129. 11. 202130. 11. 202131. 11. 20211. 12. 20212. 12. 20213. 12. 20214. 12. 20215. 12. 20216. 12. 20217. 12. 20218. 12. 20219. 12. 202110. 12. 202111. 12. 202112. 12. 202113. 12. 202114. 12. 202115. 12. 202116. 12. 202117. 12. 202118. 12. 202119. 12. 202120. 12. 202121. 12. 202122. 12. 202123. 12. 202124. 12. 202125. 12. 202126. 12. 202127. 12. 202128. 12. 202129. 12. 202130. 12. 202131. 12. 2021										premláva v pracovných dňoch										premláva v sobotu										premláva v nedeľu a v štátnom uznaný sviatok																																								
10	nepremiava od 23.12.2020 do 7.1.2021, 1.2.2021, od 1.3.2021 do 5.3.2021, od 1.4.2021 do 6.4.2021, od 1.7.2021 do 31.8.2021, od 28.10.2021 do 29.10.2021																																																																					
11	premláva od 23.12.2020 do 7.1.2021, 1.2.2021, od 1.3.2021 do 5.3.2021, od 1.4.2021 do 6.4.2021, od 1.7.2021 do 31.8.2021, od 28.10.2021 do 29.10.2021																																																																					
22	nepremiava 24.12.2020																																																																					
	nepremiava 31.12.2020																																																																					

Plati od 13. decembra 2020
do 11. decembra 2021

	přeměna v pracovní dny	☉	přeměna v sobotu	†	přeměna v neděli a v státním uznaný svátek
10	nepřeměna od 23.12.2020 do 7.1.2021, 8.1.2021, od 1.2.2021 do 5.3.2021, od 1.4.2021 do 6.4.2021, od 1.7.2021 do 31.8.2021, od 28.10.2021 do 29.10.2021				
11	přeměna od 23.12.2020 do 7.1.2021, 8.1.2021, od 1.2.2021 do 5.3.2021, od 1.4.2021 do 6.4.2021, od 1.7.2021 do 31.8.2021, od 28.10.2021 do 29.10.2021				
22	nepřeměna 31.12.2020				
23	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
24	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
25	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
26	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
27	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
28	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
29	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
30	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
31	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
32	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
33	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
34	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
35	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
36	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
37	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
38	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
39	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
40	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
41	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
42	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
43	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
44	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
45	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
46	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
47	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
48	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
49	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
50	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
51	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
52	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
53	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
54	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
55	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
56	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
57	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
58	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
59	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
60	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
61	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
62	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
63	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
64	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
65	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
66	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
67	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
68	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
69	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
70	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
71	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
72	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
73	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
74	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
75	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
76	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
77	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
78	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
79	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				
80	nepřeměna od 28.12.2020 do 31.12.2020				

Platí od 13. decembra 2020
do 11. decembra 2021

	premláva v pracovné dni	premláva v sobotu	premláva v nedeľu a v štátnom uznaný sviatok
10	nepremláva od 23.12.2020 do 7.1.2021, 1.2.2021, od 1.3.2021 do 5.3.2021, od 1.4.2021 do 6.4.2021, od 1.7.2021 do 31.8.2021, od 28.10.2021 do 29.10.2021		
14	nepremláva 24.12.2020		
22	nepremláva 31.12.2020		
24	nepremláva 24.12.2020, 31.12.2020		
26	nepremláva od 23.12.2020 do 7.1.2021, 1.2.2021, od 1.3.2021 do 5.3.2021, od 1.4.2021 do 6.4.2021, od 1.7.2021 do 31.8.2021, od 28.10.2021 do 29.10.2021		

